

Naročnina

Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
polletno 240 Din
celoletno 480 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
polletno 240 Din
celoletno 480 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
Istovrstni, peti-vesta
maloglasni po 150
in 20, večji oglasi
nad 45 mm višine
po 20 in 4 Din. V
uredniškem delu
vredniti po 10 Din
p. pr. večjem q
naročniku popusti
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
in dneva po prazniku

Uredništvo je v Koparjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, neilustrirane
pisma se ne sprejemajo. Uredniško
telefon št. 2050, upraviteljsko št. 2325

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Koparjevi ul. št. 6 v Celovcu
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inštalacijo, Sarajeva št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Dva sveta

Kakor smo že poročali, je nedavno izšla v Rimu knjiga »Date a Cesare«, ki jo je spisal z odobrenjem g. Mussolinija in čisto v njegovem duhu Mario Missiroli. Knjiga, ki obravnava, kako je prišlo do lateranske pogodbe, je kulturni dokument prve vrste, ker nam jasno in odkrito razgrinja načela, po katerih fašizem presoja najvažnejša vprašanja življenja, predvsem vprašanje odnosa med cerkvijo in državo.

Nasprotniki lateranskega sporazuma — tako pravi Missiroli — so se razdelili v dve skupini. Eni so trdili, da se je Cerkev podvrgla državi ter postala zaveznica in podpornica fašizma. Tako je pisal par dni po podpisu bivši načelnik francoske vlade Herriot, tako voditelj francoskih socialistov Léon Blum. Tudi poluradni »Temps« je izrazil slične bojzani. Druga skupina nasprotnikov je trdila ravno obratno, da sta se italijanska država in fašizem podvrgla Cerkvi, da je »Italija po lateranskih pogodbah postala klerikalna.«

Missiroli odgovarja, da ne stoji ne eno ne drugo. Niti se je cerkev podvrgla fašizmu niti fašizem cerkvi. Fašizem obožuje državo, zanj je država sama sebi namen, človek je samo sredstvo za državo, od katere ima šele oseba in vsaka nižja zajednica svoje pravice. Država ima po fašistovskem nauku svojega lastnega duha, svojo lastno moralo, absolutno samobitnost. Kdor tako pojmuje državo — in tako jo pojmuje Mussolini — ta ne bo države podredil nikomur. To se vidi zlasti tam, kjer gre za vzgojo mladine. Fašizem jo prisvaja državi v taki meri, da se v tem pogledu s cerkvijo sploh ne more sporazumeti. Poglejmo, kaj pravi Missiroli:

Otroci — to je naziranje Mussolinija — morajo biti sicer vzgojeni v naši veri, toda mi moramo to vzgojo izpopolniti, dati moramo mladinai čut močnatosti in duha osvojevalnosti. Trdit, da je vzgoja zadeva družine, je po fašizmu napačno. Moderna družina, ki se muči dan za dnem z bojem za obstanek, ne more vzgajati nikogar. Samo država lahko izpolni to nalogo. Se celo verski pouk je stvar države!

Pisatelj pripoveduje nato, kako je papež tem nazorom ugovarjal in poudaril, da pritiče po katoliških načelih vzgoja otrok v prvi vrsti staršem in Cerkvi in da je naloga države samo v tem, da vzgojno delo staršev in Cerkev podpira.

Toda Mario Missiroli meni, da ne more teh načel nobeden moderni državnik sprejeti. Za Cerkev je vsak človek duša, ki se mora osvoboditi greha in pripravljati za bodoče večno življenje. Za Cerkev država ni absolutni cilj in človek le sredstvo. Za Cerkev je pravi cilj človek, je osebnost posameznika. Cerkev niti sebe same ne smatra za namen človeka, ampak le za sredstvo, da se človeške duše izveličajo. Istotako družina. Tudi ta hoče absolutno srečo svojih otrok, ona nikdar ne bo priznala, da bi otrok moral žrtvovati svojo osebno srečo državi. Država pa zahteva, da se ji vsak brezpogojno žrtvuje. Cerkev obsoja nacionalizem, kateri bi prišel v konflikt z bratstvom in ljubeznijo, ki mora vladati med vsemi narodi. Država pa tega ne more priznati, zanj je ona sama najvišje. »Država« — pravi Missiroli — »se ne more zanesti na vzvišeni ideal Cerkev o bratstvu vseh narodov. Ali more Cerkev, ki vidi v človeštvu en hlev z enim pastirjem, dati mladini narodno vzgojo? Ne! V današnji dobi ljute borbe med narodi in državami, ko so sosedje kakor volkovi, mora dobiti mladina vzgojo bojnikov. Tega Cerkev ne more storiti, ker bi se izneverila idealu ljubezni. Zato pritiče vzgoja mladine državi.«

Za danes dovolj, ker bomo o Missirolijevi knjigi še govorili. Zmotnost fašističnega naziranja o državi je jasna. Po njem bi država imela svojo lastno »moralo«, svoje lastne »moralne« zakone, zakon absolutnega egoizma, oblastihlepa, osvajanja in uničevanja. Kam pridemo s tem nazorom? Nazaj v pagansko barbarstvo in še huje! V tem oziru je Missirolijeva knjiga prav simptomatična za naš čas. Na vsak način pa je Missiroli svojo tezo, da se fašistična država po lateranski pogodbi ni pokatoličila, katoliška Cerkev pa tudi ne pofašistila, popolnoma dokazal. Cerkev slejkoprepj vzdržuje svoja edina prava, jasna in nespremenljiva etična načela, od katerih nikoli ni popustila in ne bo. Je in ostane od Boga upolnomočena učiteljica in vzgojevalka narodov, kar se tiče najvišjih verskih in moralnih resnic, ki morajo uravnati moralno življenje posameznika in socialnih zajednic v krščanskem duhu. Kajti vse je podvrženo božjemu zakonu. Na tem sloni krščanska evropska kultura, brez tega razpade!

Hrvatje se poklonili kralju

Belgrad, 17. decembra. (Tel. »Slov.«) Danes se je izvršila slavnostna avdiencia deputacij mest iz primorske in savske banovine. Okrog štirih popoldne so se začeli gostje zbirati pred kazino na Terazijah. Istočasno so se okrog njih zbirali Belgradjani. Pozornost so zbujale raznovrstne narodne noše. Prepevale

so se pesmi. Opažati je bilo najprisrčnejše razpoloženje. Gostje so živahno klicali kralju. Sprevod je odšel na kraljevi dvor. Točno ob 5 je bil pod vodstvom dr. Srkulja sprejet od Nj. Vel. kralja. Zagrebški župan dr. Srkulj je na Nj. Vel. kralja naslovil te-le besede:

Govor zagrebškega župana dr. Srkulja

Veličanstvo!

Na današnji Vaš slavnostni dan — prvi, odkar je z božjo previdnostjo prešla v roke Vašega Veličanstva vsa državna oblast in skrb za narod — stopamo pred Vaše svetlo lice, da izjavimo, kako so naše duše strnjene z Vašim Veličanstvom in s kraljevino Jugoslavijo. Mi Zagrebčani smo se postavili na čelo te pomembne manifestacije in pozvali hrvatska mesta in hrvatska društva vse države, naj bi slovesno posvedočila, da za nas Hrvate ni drugega narodnega in državnega ideala nego je jugoslovanski, da izjavimo, da je naša kraljevina Jugoslavija za vse Hrvate, Srbe in Slovence imperativni pogoj njihovega narodnega in državnega bitka in obstanka, da je Jugoslavija dovršeni princip njihovega kulturnega in socialnega razvoja in napredka in da za vsa imena našega plemena ni bodočnosti izven Jugoslavije. Mi smo se Hrvati, Srbi in Slovenci leta 1918. iz lastne volje zjediniili v lastno korist in v interesu ureditve in pomiritve razmer v Evropi. Storili smo to z isto pravico in na podlagi iste srečne usode, ki je pred 60 leti zjediniila močni nemški in številni italijanski narod.

Zato izpovedujemo pred vsem svetom svojo prirodno pravico do lastnega državnega življenja. Mi Hrvati ne smemo molčati in iti preko glasov, ki prihajajo od zunaj in ki pod vidom prijateljstva ščuvajo eno ime proti drugemu, ker dobro vemo, da jim gre samo za to, kako bi sejali med Srbi, Hrvati in Slovenci razdor in nesoglasje. Naj nihče ne izpodkopa naše zajednice in našega edinstva! Naj nihče ne ruši složne in močne Jugoslavije, ker je močna Jugoslavija najboljša jamstvo za mir v Evropi!

Veličanstvo! Mi Hrvati še prav posebej verujemo, da je bilo z zakonitvijo enotnega imena Jugoslavija za našo kraljevino sprejeto končno in pravo načelo za rešitev naših notranjih odnošajev in razmer ter osnova polne enakosti v pravicah in dolžnostih vseh krajev in vseh državljanov. To načelo, izraženo v manifestu z dne 6. januarja in z zakonom od 3. oktobra smo mi Hrvati odkritosrečno spre-

jeli kot zdravo osnovo potrebne narodne ureditve ter smo navdušeno in vdano pripravljani prispevati vse naše zgodovinske, kulturne, gospodarske, prosvetne in socialne vrline ter vse naše tradicije in vso našo tisočletno narodno odprano silo za končno izpopolnitev naše skupne države kraljevine Jugoslavije ter staviti pod trdnim vodstvom Vašega Veličanstva vse svoje sile in vso svojo moč v službo notranje konsolidacije in obrambe napram zunanjosti. Vrhovni izraz teh idealov je načelo: En kralj — ena država!

Veličanstvo! Hvaležni smo Vam, da je izvedba zakonov poverjena banovinam, ker bodo te v svojem razširjenem delokrogu znale najbolje ceniti tradicije in vitalne interese posameznih delov države, tako da bodo interesi celine spravljeni v sklad s potrebami in življenjem narodne duše in da s tem izvedejo veliko delo Vašega Veličanstva do končnega cilja in to v duhu edinstvene države in nacije. Pri izvajanju teh nalog se naše duše obračajo k Vašemu Veličanstvu. Vi ste imeli srečo, moč in milost, da ste ustvarili stoletne težnje vse naše nacije. Nihče ni prispeval za zjedinenje kraljevine Jugoslavije tolikih naporov kakor Vaše Veličanstvo. Prišli smo v Vaš kraljevski dvor z občutki žive vdanosti in ljubezni napram Vam, ki ste simbol in čuvaj naših narodnih in državnih idealov, prišli smo z občutki zvestobe do državne celine, s ponosom na svoje Hrvatsko ime, da potrdimo svojo voljo do sodelovanja ter storimo vse, da se čimprej ustvarijo intencije Vašega manifesta z dne 6. januarja.

Ko izražamo Vašemu Veličanstvu vdane in zveste čestitke k Vašemu slavnemu rojstnemu dnevu, prosimo Vsemogočnega, naj podeli Vašemu Veličanstvu moč in milost, da srečno dokonča začeto delo v notranjosti, da ustvari skladje, moč in sodelovanje v notranjosti, v zunanosti pa da povzdigne sijaj in sloves svojega imena in svojega doma, moč in ugled kraljevine Jugoslavije! Naj živi kralj Aleksander I.!

Po govoru dr. Srkulja se je kralj zahvalil poklonitvi deputaciji s temi besedami:

Kraljev govor

»Gospod mestni načelnik! Gospodje!

Hvala vam za lepe želje in rodoljubne izjave povodom mojega današnjega rojstnega dne. Drago mi je, ker vidim na ta dan odposlance iz Savske in Primorske banovine in da slišim od vas, ki ste zastopniki hrvatskih mest in udruženj, da je prebivalstvo pravilno pojmiilo in enodušno sprejelo moja prizadevanja in odločitve z dne 6. januarja in od 3. oktobra, ki gredo za tem, da učvrste nerazdeljivo nacionalno edinstvo, bratsko ljubezen in polno enakost, da gospodarsko okrepijo in socialno dvignejo našo lepo kraljevino Jugoslavijo. Zastopnikom zagrebškega mesta se hočem še prav posebej zahvaliti za inicijativo, ki je našla tako močan odziv v vsej kraljevini in s tem dala povod za splošno navdušene manifestacije kraljevini Jugoslaviji in nacionalnemu

Za tem je dr. Srkulj predstavil Nj. Vel. kralju posamezne odposlance. Kralj je vsakemu segel v roke in z njim izmenjal po nekoliko besed. V odposlanstvu jebilo 550 oseb. Razgovor kralja z odposlanci je trajal do 19, nakar je kralj pozval goste na zakusko, ki

edinstvu. Uverjen sem, da bo Zagreb ostal tudi v bodoče zvest svoji visoki tradiciji in da bo budno čuval nad razvojem tega navdušenja v vsem narodu. Z zadovoljstvom jemljem na znanje vaše rodoljubne želje in vas pozdravljam s pozivom, da ponese te moje kraljevske pozdrave v vaše domove in udruženja, čijih ste zastopniki, in vsemu prebivalstvu Savske in Primorske banovine in vsem mojim Hrvatim, o katerih sem uverjen, da bodo z vsem žarom priznanega hrvatskega rodoljubja ohranili nacionalne pridobitve padlih žrtev in naših prednikov in da bodo s svojimi močmi podprli naša prizadevanja za napredek kraljevine Jugoslavije in za njen trajni razvoj v miru. Povejte jim, da je z vami vsemi Vaš kralj, ki z nedeljeno ljubeznijo bdi in dela za razvoj in napredek vaših banovin in življenskih delov ujedinjene in nedeljive nacije!

Jim je bila prirejena v jedilnici starega dvora in ostalih dvorskih prostorih. V jedilnici je kralj ostal s hrvatskimi odposlanci še kakih 10 minut, nakar se je poslovil ob viharjih ovacijah prisotnih. Člani vlade so ostali s hrvatskimi gosti do 20. ure.

Slavnostna seja zagr. obč. sveta v Belgradu

Belgrad, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Zagrebški občinski svet je imel danes dopoldne slavnostno sejo, ki so se jo udeležili zastopniki belgrajske občine, oziroma zastopniki občin savske in primorske banovine. Pozdravni govor je imel belgrajski župan Savčić, ki je pozdravil Hrvate:

»Dragi bratje Hrvatje! Odlični Jugoslo-

vani! Ko otvarjam današnjo sejo, imam redko čast, da Vas zastopnike hrvatskih občin v imenu prestolice kraljevine Jugoslavije iskreno pozdravim ter Vam izrekam najprisrčnejšo dobrodošlico v tem svečanem trenutku, ko Vi prihajate z izrazi udanosti in prijateljstva v Belgrad.«

V nadaljnjem govoru je proslavljajl idejo

Jugoslavije, podčrtal pogoje, da se naša država gospodarsko in kulturno dvigne. Pozdravlja korak za sodelovanje vseh, ki so dobre volje, za sedanjo in daljno bodočnost. Nazdravil je kralju in kraljevski hiši.

Njegovemu govoru, ki je bil večkrat prekinjen s klici »živio kralj Aleksander!«, »živio kraljevski dom!«, »živela Jugoslavija!«, je sledil

odgovor zagrebškega obč. svt. Rittiga,

ki je dejal:

»Gospod župan! Odlična gospoda! V imenu hrvatskih mest mi je čast v imenu Hrvatov v naših banovinah pozdraviti bratski Belgrad. Prišli smo, da izvršimo dolžnost v velikem narodnem poslu. Vi Srbi ste imeli svojo pogibel na Kosovu. Toda Vaši dedje so bili složni in ustvarili so državo od Egejskega do Črnega morja. Če bi ne bili složni, ne bi nikdar prišli do leta 1918.« V nadaljnjem omenja dr. Rittig solunsko fronto, delo jugoslovanskega odbora, delo kralja Petra Osvoboditelja ter navaja historijal doseganega združevalnega dela. Rittig je bil v svojem govoru večkrat prekinjen z živahnimi vzkli. anjem. Zlasti, ko je izrekel stavek, v katerem je podčrtal, da so Hrvati in Srbi zaradi strankarskih borb drug drugega mrzili in trošili moči v medsebojni borbi, mesto, da bi jih porabili za delo. Kralj je ponudil pomoč v zdravljenju narodne bolezni. Potrebno je, da rečemo samo eno: »Resnica je, ki vse rešuje! Naj tudi ona nas reši. Veliko delo kralja Aleksandra ne bo imelo uspeha, ako ne bo imel naše pomoči. Brez dobre volje in medsebojnega zaupanja to delo ne bo imelo potrebnega učinka. Složni bratje grade nove hiše, nesložni pa še stare podirajo.« Dr. Rittig je izrekel apel na pristojne oblasti, ki upravljajo državo, naj vedo, da sta država in narod živ organizem. Radi tega morajo paziti, da vse privedejo v sklad s kulturnimi potrebami in interesi in prirodnimi močmi posameznih krajev. Želi s toplimi nacionalnimi čustvi, da bi ta svečana manifestacija združila vse Jugoslovane.

Belgrajski župan se je iskreno zahvalil in izrazil svoje veselje, da lahko prestolica v svoji sredi iskreno pozdravi svoje brate.

Župan iz Bakra Zaniugo je pozdravil v imenu svojega mesta. V imenu združenja rezervnih častnikov je govoril Milan Radosavljević.

Baklada

Belgrad, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Ob 7. uri zvečer se je po belgrajskih ulicah razvila veličastna baklada. Vse ulice so bile sicer zastražene z orožniškimi kordoni, da bi se lahko vzdržal red. Vendar pa vse orožništvo ni zadostovalo, ko je sprevod prišel mimo dvora, ko je godba zaigrala državno himno. Tedaj se je namreč na oknu prikazal Nj. Vel. kralj in je imel na navzoče nagovor. Ko je množica slišala, da kralj govori, je predrla orožniški kordon in se vsula pred dvor, tako da so bile vse terase in ulica kralja Milana pred dvorom dobesedno natrpane z občinstvom.

Kralj se je kmalu prikazal na oknu novega dvora in se zahvalil prisotnim z naslednjim nagovorom:

»Dragi moji Beograjčani!

Hvala vam za čestitanje in za izjave vaše udanosti in zvestobe do mene in mojega doma. Hvala vam tudi za lep in prisrčen sprejem bratskim odposlancem, ki jim tudi s svoje strani želim srečno pol. Moj kraljevski pozdrav dragim prebivalcem prestolnice!

Prisotni so sprejeli besede vladarja s ponovnimi viharnimi ovacijami, ki se doigo nise hotele poleči.

Otvoritev oficirskega doma v Skoplju

Skopje, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Na naj-svečanejši način se je danes otvoril največji častniški dom v Jugoslaviji. Pri blagoslovitvi se je udeležil kraljev odposlanec. Poleg vojaških in civilnih osebnosti je zlasti meščanstvo živahno pozdravljalo kraljevega odposlanca generala Radoslava Krstića.

V katoliški in pravoslavni cerkvi sta se vršili slovesni službi božji. Nato se je vršila blagoslovitev doma. Ob pol enajstih je bil obred končan, nakar je imel nagovor kraljev odposlanec general Krstić.

Deplasirano pisanje

Ban dravske banovine je izdal potom oficijozne agenture Avale uradni komunike o zakonu glede ustanovitve Sokola kraljevine Jugoslavije od 6. decembra 1929. Zdi se, da so dale povod temu uradnemu komunikeju razne častniške vesti in izjave. Iz teh vesti in izjav je morala javnost dobiti dojem, da je novi Sokol le nadaljevanje tradicije, ideologije in organizatoričnega udejstvovanja Jugoslovanskega Sokola. V tem smislu so pisali zlasti belgrajski listi, slične izjave so dajali vodilne osebnosti, ki se udeležujejo v javnem življenju, celo v inozemstvu so lansirale visokostojne osebe trditve, da novi zakon o Sokolu kraljevine Jugoslavije samo sankcionira Jugoslovanskega Sokola z vsemi njegovimi bistvenimi posebnostmi za državnega Sokola. Zdi se, da hoče uradna izjava banske uprave dementirati taka tolmačenja zakona in zavrniti zakonodavcu v tem smislu podtaknjene intencije. To bi sklepali iz sledečih besedi komunikeja: »Sokol kraljevine Jugoslavije je povsem nova tvorba, prosta tradicije vseh dosedanjih tolevalnih združenj in ni v nobeni bodisi organizatorni ali kakršnikoli zvezi z obstoječimi tu in inozemskimi organizacijami. Vse vesti in govorice, ki so protivne gornjim pojasnilom, nasprotujejo dejanskemu stanju ter je vsled tega razširjenje istih nedopustno in kaznivo.«

Iz komunikeja dalje sledi, kar je pa tudi iz samega zakona jasno, da je prepovedan nadaljnji obstoj vseh dosedanjih tolevalnih organizacij, ki so se po svojih pravih bavi s telesno in moralno vzgojo mladine. Mogli bi pa iz tendence komunikeja sklepati, da novi zakon ne zabranjuje ekskluzivno vsako drugo organizacijo, ki ima za cilj versko-nravno ali versko prosvetno vzgojo mladine. Vsekako je pa iz komunikeja jasno, da so bila vsa tolmačenja novega zakona po izvestnih krogih deplasirana.

Velika napredovanja v vojski

Belgrad, 17. decembra. (Tel. »Slov.«) Nj. Vel. kralj je na svoj rojstni dan podpisal ukaz, s katerim se poviša 37 dosedanjih polkovnikov v generale. Dalje se imenujejo bivši podpolkovniki za polkovnike. Med njimi Slovenci Rojnik Ivo, Grozolt Marij, Kovacic Viktor, Sagadin Jakob, dalje se povišajo bivši majorji v podpolkovnike. Med njimi je Slovenec Valav Dietz, bivši kapetani I. razreda se povišajo v majorje, med njimi je Slovenec Prezelj Ivan. Mnogo je povišanih Slovencev poročnikov v kapetane II. razreda, kakor tudi mnogo podporočnikov v poročnike.

Nemčija dobi posojilo

Berlin, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Pogajanja, ki so se vršila včeraj zvečer med kabineto in voditelji strank v prisotnosti dr. Schachta po obisku pri Hindenburgu, so dovedla, kakor se zdi, do poravnave diferenc o finančnih vprašanjih. Danes se trdi z vso gotovostjo, da v pogajanjih države z nekim ameriškim bančnim konzorcijem zaradi najetja posojila, proti kateremu je ugovarjal dr. Schacht, ni nobenih težkoč več in zato se računa z gotovostjo, da se bodo težkoče, ki jih je pričakovati zadnji dan decembra, odpravile s posojilom 75 milj. dolarjev. Finančni minister Hilferding je izjavil danes v finančnem odboru, da vlada od svojega finančnega programa ne namerava odstopiti, da bo stala ali padla s tem programom.

5 milijard za utrditev francoske vzhodne meje

Pariz, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Vlada pripravlja načrt zakona, s katerim zahteva za utrdbe ob vzhodni meji kredit 3,5 milijard frankov. Od tega zneska odpade 2,09 milijarde za samo gradbo utrdb, 0,6 pa za organizacijo letalske obrambe. Celotni kredit za utrdbe na vzhodni meji v znesku 5 milijard se bo razdelil na 5 do 10 let. Izdatki se bodo krili z večjimi davčnimi dohodki.

Kdo bo Pacelijeve naslednik?

Rim, 17. decembra. (Tel. »Slov.«) Kakor poročila neka korespondenca, ki je blizu vatičanskim krogom, prihaja kot naslednik Pacelija za nuncija v Berlinu v poštev razen msgr. Teste tudi msgr. Micara, ki je sedaj nuncij v Belgiji. Imenuje se končno tudi ime msgr. Roncullisa, ki zavzema sedaj mesto apostolskega vizitatorja v Bolgariji.

Neuspeh Burova v Rimu

Rim, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Sodi se, da bo obisk bolgarskih ministrov v Rimu imel še posledice. Uradna bolgarska brzojavna agentura demantira izjavo Burova, kakor jo je objavil »Giornale d'Italia«, dočim ta list danes trdi, da je izjave, ki jih je list objavil, Burov njemu dobesedno diktiral.

Hajlar zasedli Mongoli

London, 17. decembra. (Tel. »Slov.«) Iz Mukdena se poroča, da se kljub podpisu mirovnega protokola še vedno opaža živahno gibanje sovjetskih čet v Mandžuriji. 2000 mladih Mongolov je z rusko pomočjo zasedlo Hajlar, kamor je dospel tudi ruski oklopni vlak, da se v distriktu Barga ustanovi avtonomna vlada.

Najsvečanejši dan prestolice

Se nikdar ni Belgrad tako svečano proslavil kraljevega rojstnega dne, ho letos

Belgrad, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Danes je bil, kar pomni Belgrad, najsvečanejši dan prestolice. Nikdar se še ni tako slovesno praznoval rojstni dan kralja. Belgrad je ves dan imel svečano lice, cel dan so sprevodili hodili iz kraja v kraj. Vse mesto je v zastavah.

Številne deputacije so se razvrščale po vrstnem redu. Saborna cerkev še ni bila nikdar tako napolnjena kot na ta rojstni dan. Med navzočimi smo videli najuglednejše zastopnike domačega in inozemskega političnega življenja.

Ze pred enajsto so bili v cerkvi navzoči vsi generali z vojvodo in načelnikom generalnega štaba Milovanovićem, dalje vsi tuji poslaniki in sicer poljski, francoski, bolgarski, angleški, italijanski, belgijski, romunski in albanski. Od članov vlade so bili navzoči predsednik Živković, ministri Uzunović, Marinković, Srškić, Drinković, Švrliuga, Frankeš, Maksimović, Kumanudi in Jevtić.

Z Milošem Savčićem, belgrajskim županom, so šli v cerkev zagrebški župan Srkulj ter člani vseh poklonitvenih deputacij. Prav tako so bili zastopani občinski svetniki belgrajski.

Točno ob 11. uri sta prišla kralj in kraljica, dalje knez Pavle, maršal Dimitrijević ter člani vojne in civilne kraljevske hiše in drugi. Kralj in kraljica sta bila navdušeno pozdravljena. Po odhodu v cerkev, kjer so bili navzoči poleg imenovanih tudi drugi dostojanstveniki, se je razvil od Saborne cerkve do dvora na obeh straneh špalir ogromne množice.

Sofijska pogajanja se danes obnove

Predsednik Ljapčev prvič obiskal jugoslovansko poslaništvo

Sofija, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Ker je danes opoldne dospel v Sofijo novi šef jugoslovanske delegacije v mešani jugoslovansko-bolgarski komisiji, ravnatelj konzularnega oddelka v zunanjem ministru Miroslav Janković namesto tragično umrlega prejšnjega šefa Saponjiča, se bodo jutri zopet pričela pogajanja. V diplomatskih krogih so splošno mnenja, da se bodo ta pogajanja, ki so do sedaj potekala ugodno, tudi ugodno končala. Kot znak spravljivega razpoloženja na obeh

se sveta, ki je nestrpno pričakovala kraljevega prihoda, in za njim drugih dostojanstvenikov.

Prvi je prišel kralj, ki ga je ljudstvo po vseh ulicah navdušeno pozdravljalo s klici »Živio naš kralj!« Za njim so prišli predsednik vlade, vojni minister Hadžić, nato pa člani vlade pomešani s tujimi poslaniki, ki so vsi odšli v dvor.

Ob 11. uri se je vršila služba božja v katoliški cerkvi, ki so ji prisostvovali kraljevi odposlanec polkovnik Carić, nuncij Pellegrinetti, ministra Kumanudi in Švrliuga, podpredsednik državnega sveta Tugomir Alaupović, Lujo Bakotić, nadškof barski Dobričić, škof vinkovski Akšamović ter veliko število civilnih osebnosti iz katoliškega sveta.

V drugih cerkvah, oziroma svetiščih so se ob veliki udeležbi vernikov vršile službe božje.

Povsod proslave kralj. rojstnega dne

Belgrad, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Iz vseh krajev države prihajajo poročila o veličastnih manifestacijah, ki so se izvršile po vsej državi na kraljevi rojstni dan.

Belgrad, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Proslave rojstnega dne kralja Aleksandra so se vršile zelo slovesno tudi po raznih inozemskih mestih, na sedežih naših poslaništev, tako v Parizu, Rimu, Varšavi, Atenah, Tirani itd.

strane se smatra naklonjeno stališče Jugoslavije glede bolgarskih reparacij, kakor tudi izredno počaščenje, ki ga je izkazala bolgarska vlada pokojnemu Saponjiču, posebno pa današnji obisk bolgarskega ministrskega predsednika Ljapčeva pri jugoslovanskem poslaništvu. Sicer pa je ta obisk prvi, ki ga je napravil bolgarski ministrski predsednik v jugoslovanskem poslaništvu.

Politika male antante

Iz ava ministra Mironesca

Bukarešt, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Zunanji minister Mironescu je izjavil zastopniku lista »Dimineata«, da se je v Parizu trdno prepričal, da niti Francija, niti Anglija, niti druge države ne bodo poslale delegatov v Haag če se vprašanje vzhodnih reparacij ne razčisti. Če se to ne zgodi do 3. januarja, se bo druga haaska konferenca najbrže odgodila.

Glede optantskega vprašanja se je ustvarila enotna fronta med Romunijo, Češkoslovaško in Jugoslavijo. Če se optantski spor ne bo spojil z medjarskimi reparacijami, bo mala antanta odklonila podpis Youngovega načrta in se držala Dawesovega načrta. O tem se je Mironescu razgovarjal s češkoslovaško vlado in se sedaj pogaja tudi z jugoslovansko vlado. Čuje se, da je Mironescu v Pragi tudi posredoval med Jugoslavijo in Češkoslovaško za

odstranitev gospodarskih interesnih nasprotstev, ki so do sedaj v glavnem ovirala načrt gospodarske male antante, tako da je računati s tem, da se bo ta misel zopet obravnavala na konferenci male antante l. 1930.

Razgovor z dr. Benešem o odnosih z Rusijo pa ni dovedel do sporazuma, ker Mironescu ni popustil od stališča, da za Romunijo ni nobene nujne potrebe za vpostavitve odnosov s Sovjeti, na drugi strani pa dr. Beneš ni odstopil od svojega stališča, da se noče udeležiti nobenih političnih ali vojaških kombinacij, naperjenih proti Rusiji. Zato se ni doseglo soglasje med vojaškimi dogovori držav male antante in med poljsko-romunsko vojaško alianco potom zenačenja obeh do sedaj neodvisnih defenzivnih sistemov.

Velik uspeh delavske vlade

Zako o zavarovanju brezposelnih sprejet — Tudi rudniški zakon bo sprejet?

London, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Poslanska zbornica je sprejela včeraj zakon o zavarovanju brezposelnih z 273 proti 199 glasovom. Konservativci so glasovali proti. Snowden je izjavil, da se mora pokoriti za grehe svojih predhodnikov konservativcev. Ni gotov, ali bo fond ostal solventen. V to svrhu mora število brezposelnih ostati pod 1.200.000, vendar upa, da se bo število znižalo, četudi šele po daljšem času.

London, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Na današnjem drugem čitanju rudniškega zakona je že prvi dan nastopila razbremenitev kritičnega parlamentarnega položaja MacDonaldovega kabineta. V dnevem govoru je izjavil trgovinski minister Graham, da je vlada pripravljena sprejeti vsako spremembo prvega oddelka zakona o ureditvi premogovne produkcije in premogovnih cen, ki bi jo predlagala poslanska zbornica in da bo vlada poslala na potovanje komisarje, ki bodo v vseh premogovnih okrajih sestavili načrte za prisilno fuzioniranje nerentabilnih rudnikov. Skrajšanje delovnega časa za pol ure bi rudniki lahko prenesli brez skrajšanja mezd zaradi boljših možnosti prodaje, posebno v inozemstvu. Konservativni govornik, bivši trgovinski minister Lister je sporočil, da njegova frakcija to odklanja in da ni sporazuma s skrajšanjem delovnega časa. Govornik liberalcev sir Herbert Samuel je po seji frakcije izjavil, da stavi njegova frakcija kot predpogoj za drugo čitanje zakona, da podeli vlada v tem zakonu ali v kratkem zastilnem zakonu komisarjem prisilna pooblastila za fuzioniranje rudnikov, da se namesto neučinkovitega predvidenega varstva konsumentov

uvede učinkovito varstvo kot zenačenje za urejanje cen po lastnikih rudnikov in da se vlada obveže, da v par mesecih pripravi zakonski načrt o podražavljenju rudniških pravic. Ker Samuel ni stavil nobenih pogojev, ki bi bili za vlado nesprejemljivi, bo vlada brez dvoma še danes ali najpozneje v četrtek predlagala formulacije, ki bodo liberalcem omogočile pristati na drugo čitanje.

Rusko-turška pogodba podaljšana

Carigrad, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Danes sta Karahan in turški zunanji minister v Angori podpisala protokol o podaljšanju rusko-turške pogodbe o nevtralnosti. Nova pogodba se natančno ujema s pogodbo, ki jo je pred 4 leti podpisala Turčija s Čiđerinom v Parizu. Pogodba se tiče medsebojne vojaške nevtralnosti pri vojaških konfliktih, nima pa nobenih določb o kaki zvezi ali politični antanti. V političnih krogih prevladuje vtis, da rusko-turški odnosi niso postali intimnejši, kot so to pričakovali v Moskvi. Nesoglasja, ki so povzročila medsebojno ohlajenje, obstajajo še nadalje.

Grčija zahteva vojno odškodnino od Avstrije

Atene, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Ravnatelj za politične stvari v zunanjem ministru Politis je odpotoval na Dunaj, da se tam pogaja radi vojne odškodnine, ker so avstrijske podmornice v vojni torpedirale grške trgovske ladje, za kar zahtevajo odškodnino.

Dr. Korošec v Hamburgu

Hamburg, 17. dec. AA. V tukajšnjem generalnem konzulatu je bila danes povodom rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra svečana recepcija, ki ji je prisostvoval tudi jugoslovanski minister za šume in rudnike dr. Anton Korošec. Hamburgski senat je priredil dr. Korošcu v čast svečan banket.

Razmerje med Francijo in Italijo 7:4

Francoske zahteve za londonsko konferenco o tonazi bojnih ladij

Pariz, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Na včerajšnjem ministrskem svetu se je določila francoska teza za londonsko pomorsko konferenco. Kakor namigavajo listi, bo Francija zahtevala, da se prvič njena lastna mornarica določi na predvojno tonazo, torej na okoli 980.000 ton, in drugič, da oslone razmerje med italijansko in francosko mornarico pri sedanjem stanju, torej pri razmerju 4:7 ali 2:3. Francija je zastopala do sedaj stališče, da pomorskim državam pusti polno svobodo, da svoje potrebe določijo po lastni uvidevnosti. Svojo potrebo določa s predvojnimi stanjem 335 enot s skupno tonazo 974.000 ton, od katerih ima danes samo 525.000 ton, in sicer 391.000 iz časa pred letom 1922. Gradi se 136.000 ton, 20.000 ton pa bo spuščeni v morje l. 1930., za katere so krediti že dovoljeni. Za ostanek 42.000 ton pa bo Francija še zahtevala kredit. To bo dalo skupno tonazo okoli 700.000 ton. Italija pa ima sedaj vojno brodovje 270.000 ton, dočim se gradi 120.000 ton. Sedanje razmerje med obema mornaricama je torej 7:4. Nikakor noče Francija dovoliti Italiji enakosti na morju, ker bi se sicer Italija popolnoma lahko oboroževala, ne da bi se Francija mogla braniti.

Milan, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Banca Commerciale v Milanu z glavnico 500 milijonov lir, ki je bila že do sedaj v odločilni meri udeležena pri največji tržaški ladjedelnici, je prevzela sedaj od neke tržaške finančne skupine največjo tržaško, l. 1857. ustanovljeno Banca Commerciale Triestina z glavnico 100 milijonov lir. Ze prej je bila udeležena pri tej banki, sedaj pa razpolaga s štirimi petinami njenega kapitala. Tržaška banka pa bo ohranila svojo samostojnost kot pokrajinska velebanka za nove italijanske province.

Italijanska nota

Rim, 17. decembra. (Tel. »Slov.«) Kakor je bilo pričakovati, dementira danes oficijozna nota v italijanskih listih informacijo pariških listov, po katerih bi bila Italija proti francoskim koncesijam v Afriki in proti skupni formuli glede Sredozemskega morja priplavljena, odreči se svoji zahtevi po pomorski/parteti s Francijo. Italijanska nota še ni bila odposlana ter se bo izročila šele v prihodnjih dneh, med tem pa se italijansko-francoski razgovori nadaljujejo v najpristranejšem tonu. Zdi se, da to potrjuje one informacije, glasom katerih Italija sicer ne demantira svojega predloga, kakor ga objavljajo pariški listi, da pa razumeti, da Italija smatra, da bi hitreje in bolje prišla do uspeha, če bi se razprava premestila s tehničnega na politično polje.

Ljudsko glasovanje o režimu v Grčiji

Atene, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Danes popoldne je Venizelos v poslanski zbornici z vsem poudarkom zahteval, da mora ljudsko glasovanje končno veljavno odločiti o režimu v Grčiji. Povabil je voditelja rojalistične stranke Zaldarisa, da jasno izjavi, ali bodo rojalisti, ki so do sedaj ljudsko glasovanje odklanjali, spoštovali obstoječi režim, če bi pri bodoči volitvi dosegel večino. Rojalistična stranka mora vedeti, da bi radi bojzani pred povrnitvijo h kraljestvu vse republikanske stranke pri volitvi tvorile skupno fronto, pustivši na strani vsa vprašanja, ki jih med seboj ločijo. Voditelj rojalistov Zaldaris je izjavil, da vztraja pri tem, da je ljudsko glasovanje sedaj neumestno in da rojalisti ne bodo otvorili vprašanja režima, če bi pri novi volitvi dosegli večino. Nato je zahteval Venizelos formalno izjavo celotne rojalistične stranke, če smatrajo Zaldarisovo obljubo za obvezno. Stranka pa take obljube ni dala. Razgovori o režimskem vprašanju se bodo nadaljevali.

Sedanji režim na Španskem ostane

Madrid, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Primo de Rivera je odpravil cenzuro, da bi tako spoznal razpoloženje naroda. Razni bivši ministri pa so porabili to priliko in pričeli pisati, da sedanji režim ne more sklicati parlamenta ter povdarjati, da je to tudi sodba večine ljudstva. Primo de Rivera je prišel vsled tega do prepričanja, da bi bila zapetna dovolitev tiskovne in govorniške svobode prezdognja. Zato ne dobi Španska nove ustave, temveč ostane sedanji režim še naprej.

Baraka pogorela

Marihor, 17. decembra. (Tel. »Slov.«) Iz dosedaj nepojasnjenih vzrokov je izbruhnil v Kurbusovi baraki v bližini Hutterjeve tekstilne tovarne v Ulici ob Brodu požar, ki je upepeljal celo barako. Lastnik barake je neki Franc Lubej, pekovski pomočnik, ki je dal barako pred dvema mesecema zavarovati za 20.000 Din. Na kraj požara, ki je nastal ob četrni na 8 so prihili gasilci iz Marihora in iz Pobrežja in požar omejili.

Za zdravje v Ljubljani

Poleg socialnega skrbstva je zdravstvo tista naloga vsake občine, ki se najbolj in v največji meri tiče vsakega občana. Se več: socialno skrbstvo je namenjeno skoro izključno le ubožnim slojem, zdravstvo pa se tiče prav vseh občanov. Kako je kaj z zdravstvom v proračunu mestne občine za leto 1930?

Naj služijo ti-le podatki (Prva številka pomenja potrebnost za leto 1930., druga proračun za l. 1929. in tretja računski zaključek za l. 1928.)

Mestni fizikat je institucija, brez katere si modernega mesta sploh ne moremo misliti. V Ljubljani je — ne po krivdi fizikata samega, temveč radi premajhnih dotacij — ta institucija le slabo razvita. Če pomislimo, kakšne velike naloge še čakajo javno zdravstvo v prihodnosti, moramo tudi že prirediti misli na to, da postane ljubljanski mestni fizikat res dorastel svojim velikim nalogam in da preneha biti to, kar je še sedaj v očeh prebivalstva, namreč urad za izdajo zdravniških potrdil in cepljenje proti kozam. To je vse premalo in treba bo sčasoma misliti na njegovo razširitev. V proračunskem predlogu za leto 1930. je za mestni fizikat določenih 871.069 Din (863.233 dinarjev, 354.804 Din).

Reševalna postaja vrši v Ljubljani veliko humanitarno in socialno delo. Letos se je sicer pričelo nekaj misli na redukcijo njenih uslužbencev, k sreči pa je ta misel padla v vodo — na zadovoljstvo vsega ljubljanskega prebivalstva. Za leto 1930. je določenih za reševalno postajo 380.000 Din (382.284 Din, 235.286 Din).

Za zasilno bolnišnico je določenih 53.000 Din (48.281 Din, 27.960 Din). V prihodnjih letih se bo ta postavka morala znatno zvišati, ker bo morala mestna občina v tem posloju napraviti bolnišnico.

Podpore tuberkuloznim bolnikom so prav malenkostne: 30.000 Din (30.000 Din, 33.000 Din). Če pomislimo na strašno divjanje tuberkuloze v mestih in tudi v Ljubljani, so te podpore — kapljica v morje.

Za zdravljenje bolnih za nalezljivimi boleznimi je določenih 50.000 Din (75.000 Din, —). Bolje nekaj, kakor nič!

Za zdravljenje po specialistih je določenih le 5000 Din (5000 Din, 2500 Din).

Za mesno posvetovalnico za šolsko mladino je določenih 20.000 Din (5350 Din, 3950 Din).

Ljudske kopeli so tvorile nekaj važno na-

logo mestne občine. Sedaj ne več, zakaj prehitela je mestno občino — privatna iniciativa. (»Ilirija«, OUZD, »Slon« itd.). Vsa privatna kopališča uspevajo, vsa mestna pa radi svoje zastarelosti in nerodnega upravnega aparata propadajo. Za leto 1930. je določenih za ljudsko kopel 192.000 Din (153.149 dinarjev, 128.182 Din).

Isto, kar velja za ljudsko kopel, velja tudi za letno kopališče ob Ljubljani. To je vsako leto bolj zapuščeno. Za leto 1930. je določenih 107.000 dinarjev (123.659 Din, 103.890 Din).

Kopališče na Taboru (kateri Ljubljaničan sploh ve zanj?) bo veljalo mestno občino 48.000 Din (48.000 Din, 42.608 Din).

Kopališče v Mednem je bila ponesrečena ideja. Ni se obneslo. Z njim ni mestna občina napravila Ljubljaničanom velike usluge, dasi so ji šli krajevní činitelji zelo na roko. Letos je veljalo 200.000 Din, leta 1930. pa bo veljalo še novih 50.000 Din.

Javna stranišča bodo veljala 38.000 Din (44.540 Din, 16.923 Din).

Razni stroški v tem delu proračuna znašajo 46.000 Din (56.000 Din, 72.377 Din).

Skupne potrebščine zdravstva v Ljubljani znašajo po proračunu za leto 1930: 1.390.069 Din (1.535.246 Din, 1.020.390 Din).

Pokritje v zdravstvu se črpa: iz pristojbin (za reševalni voz in avto ter mrtvaških oglednin) 281.000 Din (241.000 Din, 248.976 Din).

Donos kopališč je malenkosten: 129.000 Din (190.000 Din, 194.896 Din).

Najemnina zasilne bolnišnice bo dala 25.000 dinarjev (25.000 Din, 25.000 Din). Torej velja mestno občino vzdrževanje zasilne bolnišnice še enkrat toliko, kolikor dobi za najemnino.

Razni dohodki bodo dali 4100 Din (1000 Din, 1312 Din).

Skupno kritje znaša torej 439.100 Din (457.000 dinarjev, 470.124 Din). Torej izkazuje ta del proračuna za leto 1930. 950.969 Din primanjuljaja, ki se seveda mora kriti iz rednih občinskih dohodkov. V primeri z vsem proračunom znašajo potrebščine zdravstva komaj 3.3%. »Lukus«, ki si ga Ljubljana privoči s skrbjo za javno zdravje, je torej zelo, zelo skromen.

Pa smo Ljubljaničani še vseeno zdravi ljudje, kar pa ni zasluga mestnega proračuna.

ge organizacije. Nekatere so se pred leti spojile z drugimi organizacijami. Točasnno poslujejo gori navedene in poleg teh po raznih naselbinah še številno samostojnih podpornih društev. Koncem leta 1928 so štele navedene organizacije v aktivnem in mladinskem oddelku okrog 145 tisoč udov.

Zadeve jeseniškega mesta

Mestni svet na Jesenicah.

Jesenice, 16. decembra.

V nedeljo popoldne se je po daljšem presledku vršila seja mestnega občinskega sveta, na kateri je bilo sprejetih več zelo umestnih predlogov. V deputacijo mesta Jesenice za poklonitev kralju so bili izvoljeni č. g. svetnik Kastelic, g. župan in g. dr. Kogoj.

Pri vprašanju nastanitve orožniške postaje na Jesenicah je obveljalo, da se poišče prostor zanj v stari šoli ali poleg nje. Zdravstveni dom na Jesenicah bi bil nujen potreben in ravno stari društveni dom za to primeren. Nekateri gospodje so se razburjali ter bili proti nakupu društvenega doma v to svrhu, vendar pa bi si bili vse govore in ugovore lahko prihranili, kajti kmalu nato so zvedeli, da doma sploh ni mogoče več kupiti, ker je že prodan.

Da bo mogoče priti v približno ravnovesje z dohodki in izdatki, so bili sklenjeni razni poviški davkov, tako na zemljarino, zgradarino, rentnino, uslužbenški davek itd. Od vsake električne žarnice se bo na leto plačevalo dva dinarja občinskega davka, na kolesa 10 Din letno, motorna kolesa 200 Din in na avtomobile 500 Din. Pivski bratci bodo po desetih plačali 1 Din občinske davščine, po enajstih do polnoči pa 2 Din. Beračenje od vrat do vrat je postalo jeseničanom že v skrajno nadlego. Odslej se bodo vpeljali kuponji. Upati je, da se bo beračenje kolikor toliko omejilo.

Darujte mene!

Vzemite me za sebe in za svoje prijatelje. Imeli boste z menoj mnogo veselja.

Jaz sem božična doza kave Hag, umetno izdelana iz imitacije starega srebra. Ne povdarjam iz napuha svoje posebne prednosti: Ne razbijem se niti pokvarim, po izgledu sem lepa ter se lahko priporočam kot zelo praktična in fina posoda za hranjenje kave, čaja, sladkorja, riža i. t. d. Razen tega vsebujem še 1/4 kg najboljših in najdražjih kofeina proste zrnate kave. Stanem pa vendar samo Din 36.—

Obskrbite se pravočasno, po božiču me bode težko dobiti.

Na razpolago sem Vam v vsaki dobri trgovini kolonijalnega blaga. Ako ne, prosim, pišite na tvrdko

Kava Hag d. d., Tomašičeva ulica št. 4, Zagreb.

BOŽIČNA DOZA KAVE HAG

Za Božič

najlepše darilo je

gramofon

Velika valoga raznovrstnih, svetovnoznanih gramofonov. Najnovejši plesni jazz, šlagerji, umetniške plošče in slovenske domače pesmi

Edison Bell Penkala
London Zagreb

Ivan Bonač -- Ljubljana

Šelenburgova ulica

Pivovarna v Laškem se bo gradila

V ponedeljek se je vršil v Laškem sestanek gostilničarjev iz cele dravske banovine, da se posvetujejo in sklepajo radi ustanovitve gostilničarske pivovarne v Laškem. Ob tej priliki so se udeležili debate laški župan dr. Roš, Kavčič, Majcen, Virant, Kuček, inž. Uhlir, A. Oset, Plansteiner, Emeršič, Verderber in drugi. Izvolil se je nato 12 članski pripravljalni odbor ter širši pripravljalni odbor, v katerega pride še po en zastopnik posameznih gostilničarskih združenj. Kot osnovni kapital se je določilo 15 do 20 milijonov dinarjev. Tudi se je sklenilo, da se pritegnejo k akciji tudi trgovski krogi iz dravske in savske banovine. Z gradnjo se prične takoj spomladi in bo pivovarna stala ob železniškem tiru v bližini samega mesta. Stavbeni prostor je že zasiguran in bo stal približno 300.000 Din.

Drobiž iz Novega mesta

Novo mesto, v decembru.

V sreški kmetijski odbor je bil izvoljen za predsednika Beve Josip, posestnik na Kiju 1. občina St. Peter, kot najstarejši odbornik ga bo nadomestoval g. Slak Jernej, posestnik iz Dobrave pri Doherniču. V banovinski kmetijski odbor sta bila izvoljena kot delegata gg. Poglajen Ignacij, posestnik v Velikem Rglju, in Sinkovec Ivan, župan v Ambrusu, ter kot namestnik Golob Anton, župan z Mirne.

V novomeški občinski odbor sta bila z odlokom banske uprave imenovana namesto odstopivših odbornikov prof. Ambrožiča in železniškega kmetnika Pečarja gg. dr. Ivo Česnik, odvetnik, in Košak Ivan, gostilničar.

Novo uprava Kmetijske podružnice. Nadaljnje vodstvo tukajšnje Kmetijske podružnice je prevzela Kmetijska šola na Grmu.

Otvoritev otroškega vrta. V ponedeljek je bilo vpisovanje v otroški vrt, ki se je pravkar otvoril na tukajšnji osnovni šoli. Kot vrtarica je nastavljena gđna Zofija Maraž, ki je došla iz Trsta, kjer je bila zaposlena na ondotnem slovenskem otroškem vrtu pri Sv. Jakobu, ki ga je fašistovska oblast zaprla. To je bil zadnji slovenski otroški vrt v Trstu.

Mestna občina je zgradila novo delavnico za vodovodnega inštalaterja.

Avtobuszveza s kolodvorom. Trgovec Omaha iz Višnje gore poskuša te dni z rednim prevozom popotnikov iz mesta na kolodvor in obratno.

Trpljenje naših muslimanov v Mali Aziji

Po vojni se je pojavilo med makedonskimi in bosanskimi muslimani gibanje za izselitev v Turčijo, oziroma Malo Azijo. Zlasti bosanski muslimani so radi pozabili, da je tu njihova domovina in da so po narodnosti Jugoslovani ter ne Turki. Zdelo se jim je, da bodo v Turčiji našli raj in svojo pravo domovino. Ali kruto so se zmotili. Javnost in oblasti so jih zaman opozarjale in odvrčale, naj ne zapuščajo domovine in naj ne odhajajo v neprijazne kraje Male Azije med tuj in neznan narod. Te dni so dobili njihovi sorodniki v Bosni iz Turčije obupna pisma in prošnje, naj jim pošljejo denar za vrnitev v domovino. Del teh zapeljanih izseljencev se je obrnil tudi na Nj. Vel. kralja za pomoč, ki so jo tudi dobili za vrnitev.

V Sarajevu je te dni prišel s štirimi sinovi Ibrahim Erdič, doma iz Krupe. Erdič se je pred letom dni, skupno z več sto družinami izselil iz Bosanske Krajine v Turčijo. Po letu dni strašnega trpljenja je prinesel v domovino samo še golo življenje, svoje in svojih otrok. Ke so obiskali neko uredništvo v Sarajevu, so bili prvič po dolgem času — v gorki sobi, Mali, štiriletni Abdulah je takoj stekel h gorki peči in bi skoraj padel vanjo, ko bi ga ne bili potegnili proč. Vlegel se je na tla in ognil s suknjami urednikov, ves tresoč se mraza ter težke malarije, za katero je zbolela vsa družina.

68 letni oče Adžo Ibrahim, bister in razumen starček, je pričel:

»Če bom živ in če Bog da, nihče več se ne bo od naših vrlih ljudi preselil iz Krajine in domovine...«

Kot da bi se spominjal vsega, kako je uprabil svoj dom, je govoril:

»Hvalite Boga in našega kralja, da imate svojo zemljo. Pisal sem še iz Turčije: Ljubite brazde, ki jih orjete. One vas sitijo in ne zapuščajte domovine!«

Ibrahim je bil pred svojim odhodom v Azijo ugleden mož v Krupi:

»Imel sem trgovino. Imel sem zemljo. Lepo sem živel, hodil v družbo mudžizrov, begov in hodž. Imel sem dva čolna... vse sem zapustil.«

»V tujini je bila beda... umirali smo. Na vse zgodaj zjutraj so jih pokopavali, po deset, niti v vreče, niti v krste jih niso položili, kar nage v zemljo, kakor živino. Vse je pomrlo za lakoto, malarijo in pokvarjeno hrano. Po cele družine so v mesecu dni izumrle, kakor da bi jih veter odnesel. Tudi moja žena je umrla, s sto drugimi. Kar nas je ostalo pri življenju, smo slabi in se ne moremo držati na lastnih nogah... Ko sem odhajal v domovino, me je spremljalo vse, možko in žensko. Hteč, plakač in priporočajoč se domovini, da bi jih rešila. Tudi oni, ki so se tam najboljše odrežali: ter dobili začasno zemljo, so zavrgli vse in hočejo v domovino, tudi če bi tu gladovali. — Ali na domačih tleh človek ne more biti lačen...«

Tako ta starček, skesani musliman, Domovina, sladki kraj!

Splašen konj povzročil nezgodo

Nesreča nikoli ne praznuje.

Rimske toplice, 16. decembra.

Snoči se je vozil iz Dola domov v Šmarjeto tukajšnji čevljarski mojster Ivan Supan s svojim sinom Pepijem. Sredi poti se je konj splasil ter zdiral po hudem klancu navzdol proti Breznu. Sina, ki se je zavedal položaja, je vrglo z voza, da je zadobil pri padcu težke poškodbe na glavi. Očeta pa, ki je hotel konja umiriti je vrglo pod konja. Ta mu je s kopton presekala očesno, oziroma nosno duplino. Naga je vlekel voz toliko časa za sabo, dokler ni zadel ob drevo, kjer je obitkal. Ponesrečenec so prenesli v najbližjo rudniško hišo, kjer mu je nudil prvo pomoč okrajni zdravnik dr. Čede iz Laškega. Danes zjutraj so ga prepeljali v celjsko bolnišnico. Po zdravnikovi izjavi je upati, da bo ozdravel. Želimo mu skorajšnje ga okrevanja.

Slovenske organizacije v Ameriki

Chicago, 1. dec.

Poglejmo danes, kaj so si slovenski izseljenci v Združenih državah spravili skupaj s svojimi društvi in podpornimi organizacijami. Spodnjo tabelo je sestavil »Foreign Language Information Bureau« v New York, ki se bavi z vprašanji tujcemskih narodov v Združenih državah. Tabela kaže, koliko premoženja je imela vsaka organizacija 31. decembra 1928 in za koliko je napredovala v premoženju od leta 1927 dalje (v dolarjih):

Slovenska Narodna Podporna Jednota 3.759.229.94, napredek 335.452.77.

Kranjsko Slovenska Katoliška Jednota 2.139.369.22, napredek 106.766.30.

Jugoslovanska Katoliška Jednota 1 milijon 098.583.23, napredek 22.359.68.

Slovenska Svobodomislana Podp. Zveza 538.641.73, napredek 48.346.40.

Slovenska Dobrodelna Zveza 617.376.11, napredek 87.313.18.

Zapadna Slovenska Zveza 108.135.77, napredek 21.316.18.

Jugoslov. Podp. Zveza »Sloga« 181.788.66, napredek 15.969.96.

Slovensko-Hrvatska Zveza 194.595.82, napredek 18.894.87.

Družba Svete Družine 51.193.86, napredek 10.095.88.

Slovenska ženska Zveza 5.194.97, napredek 3.915.22.

Slovenske Organizacije 8.694.109.35, napredek 625.731.28.

Tu so pa navedene samo centralne organizacije, ki imajo svoje lokalne podružnice po raznih naselbinah. Samostojnih podpornih društev na tej tabeli ni, dasi jih je veliko po raznih naselbinah.

Številke govorijo, da so te navedene organizacije naših rojakov v Združenih državah imele 8.694.109.35 dolarjev premoženja. Pomnožite to čitatelji doma 56 krat in dobite vsoto 486.870.123.60 Din. Da je v letu 1929 to premoženje zopet naraslo ni dvoma, saj omenjene organizacije stalno naraščajo v članstvu. Je to premoženje, ki so ga spravili skupaj slovenski delavci v tujini s svojimi mesečnimi prispevki, ki jih plačujejo organizacijam, v katerih so včlanjeni za bolezen, poškodbe in življenje. Vse te navedene organizacije so pa izplačale do konca leta 1928 nad 32 milijonov dolarjev ali če pomnožite to 56 krat: 1792 milijonov dinarjev raznih podpor svojem članstvu za bolezen, poškodbe in smrtnine dedičem včlanjenih udov. Je to jasna slika, ki pokaže, kako veliko delo so slovenske podporne organizacije v Ameriki izvršile med svojimi udi.

Slovenska podporna društva in organizacije začinjajo v Združenih državah nekako okrog leta 1885. Bila so tedaj mala mešana podporna društva, ki so imeli v svoji sredi tudi Čehi in nekatera Nemci. Pozneje so se društva začela osamosvajati na čisto slovensko podlago. Leta 1894 so ustanovili v Jolietu prvo centralno skupno jednoto Kranjsko Slovenska Katoliška Jednota, katera je sprejela v svoje okrilje lokalna društva. Ustanovila se je skupna smrtninska blagajna. Pozneje so ustanovili skupni poškodninski sklad, iz katerega se plačuje za operacije in poškodbe. Pozneje skupni bolniški sklad. Pozneje so se ustanovile še dru-

Zakon čuva
ime „Pyramidon“ pred
falzifikati. Čuvajte pa tudi
sebe pred škodo in
zahtevajte izrečno

Pyramidon
Tablete

sredstvo, ki se je že ti-
sočkrat obneslo pri gla-
vobolu, zobobolju in
migreni.

Pristne samo v originalnem zavoju
„Apotheca Lucius“.

Koledar
Sreda, 18. decembra: Gracijan, škof. Kvaterna
sreda: post.

Novi grobovi
† V Ljubljani so umrli: V bolnici je včeraj po dolgem bolehanju umrl znani zdravnik g. dr. Viktor Breskvar. Pogreb bo v četrtek ob 4 popoldne. — V Idrijski ulici 5 (Stan in dom) je včeraj umrla vdova šolskega upravitelja ga. Ana Kuntih. Pogreb bo v četrtek ob 2 popoldne. — V ponedeljek zvečer je na Poljanski cesti 6 umrla g. Terezija Bauer pl. Scheuchenstuel v visoki starosti. Pogreb bo danes ob 3 popoldne.
† Na Viču (Tržaška cesta) je umrla včeraj popoldne posestnica ga. Marija Battelino. Pogreb bo v četrtek ob 2 popoldne na viško pokopališče.
N. p. v. m.!

Maša kronika
★ Projekt in vse detaljne načrte za novi železniški most na Židanem mostu je napravil konstruktivni odelk gradbenega oddelka direktorije državnih železnic v Ljubljani in ne dr. ing. M. Kasal, kakor je bilo pomotoma objavljeno v nedeljski številki »Ilustrirani Slovenec«.
★ Romanje Hrvatov v Sveto deželo. Zupnik v Čibu (Bačka) dr. Igo Reš kot voditelj romanja naznanja, da odidejo romarji iz Trsta 30. jan. zvečer. Potovali bodo: Trst—Jafa—Emavs, Jeruzalem, Betlehem, Jeriha, Mrtvo morje, Jordan, Sihem, Nazaret, Kana, Genezaretsko jezero, Kafarnaum, Karmel in nazaj v Trst. Potovanje bo trajalo 25 dni in bo stalo iz Trsta in nazaj v Trst 8200 Din. S tem je plačana vožnja po suhem in morju, vsa oskrba, stanovanje in vstopnice. Potne liste in viza za Italijo in Palestino naj si poskrbi vsakdo sam. Zupnik dr. Reš sprejema prijave do 10. januarja.
★ Nove orgle v Teharjih pri Celju. G. Ivan Kacin, glasbenik in izdelovatelj harmonijev in orgel, čigar portret in slika iz njegove tovarne je prinesel »Ilustrirani Slovenec« št. 32, je v tukajšnji župnijski cerkvi naredil novi projekt na orglah in jih v celoti popravil. Orgle so umetnina prve vrste pokojnega Naraksa iz Petrovč. Niso sicer največje v škofiji, četudi vsebujejo skupaj 1967 piščalk, pa so po splošni sodbi najblaglasnejše. G. Kacin je delo izvršil v največjo zadovoljnost in ga gg. župnikom najtolepleje priporočamo. Gg. umetniki na orglah in glasbeniki sploh pa se uljudno vabijo, da si ob priliki ogledajo in poskusijo orgle v Teharjih pri Celju. — Župnijski urad.

★ Igra narave na lesenicah. Tam gori ob Savi na gornjem koncu Jesenice je videti mecesno drevo, ki je že dni nanovo ozelenelo. Vendar pa ga najbrže ne bo mogoče gledati dolgo, ker v ponedeljek popoldne je začelo snežiti kakor da bi nebo hotelo nadomestiti, kar je doslej zamudilo.
★ Čuden bolnik. Splošno zanimanje vzbuja v bolnici v Murski Soboti fant Karl Kar, ki ima to posebnost, da nikdar ne odpre niti oči, niti ust in se tudi drugače ne premakne v postelji. Tudi jesti in piti ne more, ter ga morajo pitati kakor malega otroka. Fant je nekje na Nemškem služil. Nekoč je bil zelo tepen in od tistega časa se kaže na njem otopelost.
★ Veliki živalski in kramarski sejem v Teharjih se vrši dne 19. decembra 1929 v občini Teharje. Kupci in prodajalci se vabite k obilni udeležbi.
★ Ivan Preglievih izbranih spisov IV. zvezek izide pravčasno do Božiča. Nudi bo oba dela »Zgodbe zdravnik Muznika«, katerih drugi del je nov in še nikjer objavljen, in pa novelico »Tolminske matere svetle večere«. Kakor iz privlačne glavne povesti III. zvezka »Odisej iz Komende«, diha tudi iz tega zvezka pristna slovenska domačnost, kakršno more ustvariti samo Pregliev. Obširneje omeni ta novi zvezek v eni prihodnjih števil priznani slovenski kritik. Cena za platno vezan izvod Din 60.—, broširan Din 45.—. Da so Preglievi izbrani spisi (štirje zvezki) med izbranimi darili za Božič in Novo leto najprimernejši, se pač ne da oporekati. Vezana knjiga (IV. zvezek) bo dobila v Jugoslovanski knjigarni od torka (17. t. m.) dalje.

Sorba poslovnege sveta
o Dr. Černe o vsem Koledar
Ju 1929 s poslovnimi adresami Jugoslavije je tako laskava, kakor je ni nihče pričakoval. — Din 3500 s poštno.
Dr. ČERNE LJUBLJANA, Miklošičeva 6

★ Modna zapeljivica v zlatu je krasno božično darilo za dame. F. Čuden, Prešernova 1.
★ Na avtomobilski razstavi v Bruslju je vzbujal vsesplošno pozornost v oddelku tovornih vozov Mercedes z veliko šestkolesno šasijo na surovo olje. Noben trgovec, ki pametno računa, ne prezre tega motorja, ki dela 8 ceneje kot drugi. Veleznarstvo je tudi elegantni Mercedes razgledni omnibus, gasilski voz, s 30 m visoko lestvo. Pripombe vredna je še okolnost, da nosijo skoro vsi nemški vozovi sl. vite Continental obročje.
★ V kavarni se bodele nalažbe obnavljali družena gila, ako vedno uporabljate okusne Anapol-pasilije.
★ Gospodine! Vaše perilo pere, posuši, munga ali lika tovarna Jos Reich.
★ Volnene nogavice, pletenine in rokavice po nizkih cenah pri tvrtki KARL PRELOG, Ljubljana.
★ Na bruseljski avtomobilski razstavi vzbuja senzacijo Mercedes s slovito »SS« chassisa. Tudi razstavljeni 8 cilindrski »Nürburg«-vozovi mali 2.61. vozovi kakor tudi nizki 3½ l. model vzbujajo zaslužno pozornost O konstrukciji in delu Mercedes voz pač ni treba izgubljati besedi. Zanimivo je, da imajo skoro vsi nemški avtomobili izborne Continental-obroče, ki se smatrajo dandanes za najboljše med najboljšimi.

Pesmi zлага dolgo let
skoraj že neznani poet.
»Budha«-čaj je eliksir,
verzov je njegovih vir!
Tea-Importi, Ljubljana, Aškerčeva 3.

OB DEZJU, VETRU IN SNEGU
NIVEA-CREME

Veter in slabo vreme, mrzota in vlažnost odvzemajo Vaši koži trajno za kožo važne hranilne sestavine in pospešujejo s tem prerano nagubano obraz. Vaša koža pa potrebuje »svetlo zrak«. To Vas varuje NIVEA-CREME pred neugodnimi vremenskimi vplivi. Samo NIVEA-CREME vsebuje EUCERIT. — Ta odvarna je nežna kožno stanje osušenja in prepreči nastanek vseh vrst rug. Doze po 3", 5" — 10" — 12" — D. Tute po 5" — 14" — D. NIVEA-CREME proniče v kožo in ne ostavlja blekca.

Odpr. skladišče: Maribor, Meljske c. 56.

Nesreča ne počiva
— Nesreča pri streljanju. V bolnico v Murski Soboti so pripeljali z razstreljenim obrazom Žiger Stefana, hlapca pri trgovcu Vekoslavu Znidariču v Logarjevih. Fant je z možnarji streljal. Po neprevidnosti se mu je prah prehitro užgal, in ves naboj mu je zletel v obraz. Kožo mu je popolnoma požgal in bo sreča, ako ne bo še kakih hujših posledic.
— Plin usmrtil dva delavca. V kamnolomu cementarne Split v Majdanu pri Kuinu se je pripetila te dni težka nesreča, pri kateri je plin usmrtil dva delavca. Nadstojnik Pavel Lisek iz Plisa in delavec Maie Keretič iz Dugopolja sta delala v kamnolomu do desetih zvečer. Da jima ne bi bilo hladno, sta zanesla ogelje na ognjišče. Ko sta se vlegla spat, se je razvil plin, ki je usmrtil oba delavca. Zjutraj so ju našli mrtva. Z njima je poginil tudi pes, ki je bil v svoji hišici. Na kraj nesreče je prišla komisija, ki je ugotovila zastrupljenje s plinom.
— Nezgoda italijanske ladje. V splitski luki Vranjici se je pripetila večja nesreča italijanskemu parniku »Celine«, ki je naložil tovor za Italijo. Burja je pahnila parnik s tovorom na južno obal polotoka Vranjeli. Italijanski ladji je takoj prihitel na pomoč naš parnik »Plavnik«, kateremu se je posrečilo, da je spravil »Celine« na varnejši kraj. »Celine« je mogla takoj nadaljevati vožnjo v Napoli, kamor je tudi odplula.

Ljubljana
Kaj bo danes?
Drama: Velika abeceda. Red C.
Opera: Mignon. Gostuje gospa Ančica Mitrovič Izven.
Kino Ljubljanski dvor: Senorita.
Lekarne: Nočno službo imajo: Mr. Bahovec, Kongresni trg; Mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78 in Mr. Hočevar, Šiška.

Roistni dan N. V. kralja v Ljubljani
Z udanostjo v srehi je včeraj Ljubljana praznovala rojstni dan našega vladarja, Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Mesto je bilo vse v zastavah, z vsake hiše je vihrala državna trobojnica. Celu v najoddaljenejših predmestjih in celo na Viču, Barju, v Mostah in drugod, so z zastavami okrašene hiše pričale o zvestobi in ljubezni našega naroda do Nj. Vel. kralja. V stolnici je ob 10 popoldne daroval prevzvišeni g. knezoškof dr. A. B. Jeglič slovesno pontifikalno mašo s Te Deumom. Prisostvovala pa so ji vse odlične osebnosti našega mesta in zastopniki upravnih oblasti z bahtom inž. S. ernecem in divizijskim poveljnikom Tripkovičem na čelu. Prisostvovali so službi božji zastopniki tujih držav, vse državno uradništvo, aktivni in rezervni častniki ter mnogo odličnega občinstva, tako, da je bila velika stolnica povsem polna. Po slovesni službi božji je ban sprejemal v bensi palači poklonitve in čestitke. Državni in drugi uradi in dan niso uradovali, trgovine in pa obratovalnice so bile zaprte, tudi na stavbah je počivalo vse delo. Enodušno je praznovalo včeraj vse ljubljansko prebivalstvo rojstni dan našega vladarja.

Časni večer pevskemu zboru Glasbene Matice
Mestna občina ljubljanska priredi v petek, dne 22. t. m. ob 20 zvečer v veliki dvorani hotela »Union« časni večer pevskemu zboru Glasbene Matice ljubljanske po njegovi tako krasno uspehi francoski turneji. Časni večer otvoril z nagovorom mestni župan dr. Dinko Puc. Nato bo imel dr. Janko Pretnar kratko predavanje o utisih s pota po Franciji, govoril

bo posebno o tem, kako so sprejeli Francozi prvi nastop slovenskega pevskega zbora v Franciji. Poleg tega bo govoril tudi dr. Vladimir Ravnihar, kot predsednik Glasbene Matice. Za tem pa zapoje pevski zbor pod vodstvom ravnatelja g. Mirka Polića pretežni del programa, ki se je izvajal po Franciji. Predprodaja vstopnic za ta večer je od danes naprej v Matici knjigarni. Posamezni sedeži so od 30 Din navzdol. Stojišča so po 7 Din. dijške vstopnice po 5 Din. Podrobnosti objavimo jutri.

© Čakalnice na »aytodvorih«. Prejšnjo zimo, še nismo poznali takega avtobusnega prometa in zato tudi nismo čutili potrebe po čakalnicah na avtobusnih postajališčih. Čim bolj pa postaja mrz, posebno kadar dežuje in ko bo snežilo, vselej ubogi potniki živo čutijo potrebo, da bi mogli na točene in nezanesljive avtobuse čakati kje na suhem. Avtobusna podjetja bi koristila sama sebi in potnikom, ko bi preskrbeli za taka postajališča. Predvsem bi postala pravila kavalirsko gesto, če bi dovolila vsaj pozimi ljudem v »stibil glavne pošte uporabljati avtobusnim potnikom za čakalnico in ukinila sedanjo prepoved. To bi prišlo prav le onim, ki morajo čakati avtobuse maloštežne družbe. Težje je to vprašanje rešljivo pred Figovcem in na Krekovem trgu. Pri Figovcu čakajo moški potniki na avtobuse navadno v gostilni sami, žene in otroci pa tega ne morejo. Ali tu bi bila majhna lopa recimo kje na Figovčevem dvorišču, prav potrebna. Začasnica lopa za čakalnico bi se dala napraviti tudi na Krekovem trgu. Končno pa še poudarjamo: vprašanja avtobusnih čakalnic sploh ne bi bilo treba načeti, če bi avtobusi vozili natančno in na minuto določajem času! Da ne bi ljudje po nepotrebnem in v slabem vremenu čakali na avtobusne zveze!

© Ugrabljen »pupac«. »Pupa! Po gorliško se pravi dekletu — pupa! Tedaj bi morali zapisati: »ugrabljeno deklet«. Ampak v Ljubljani pupa je lista reč, ki jo trgovci najbolj spominja na človeka, a ženskega spola je le v slovni. Izgleda tako, kakor človek, ima glavo, človeški obraz in trup, samo — človek ni. Uporablja jo trgovci za to, da obešajo na njo obleko in ljudem kažejo, kako izvrstno pristaja. Vidite, taka »pupa« je bila v ponedeljek proti večeru ugrabljena na Starem trgu. Iz veže hiše št. 28 je stopil mlad človek Olofno je stopil k izložbi trgovca Svetozarja Koserja in snel pupo z vrat. Na ulici se ni niti zmenil za mladeniča in za to, kaj se godi s »pupac«. Vsalet je mislil: »Mora že biti kak uslužbenec trgovca.« Mladenič je izginil s pupo nazaj v vežo. Iskalo se je, da mladenič ni bilo toliko za »pupac«, temveč za suknjo, ki jo je »pupac« imela na sebi. Mladenič je negalantno vrgl »pupac« v vežni kot, sam pa je s suknjo izginil skozi hišo na Gallusovo nabrežje. Od tam pa še dalje, »ako daleč, da ga bodo le težko še kdaj ujeli.

© Za praznike se je preskrbel. Hude skrbi imajo ljudje pred prazniki. Magistratni uradniki, zasebni nastavniki, častniki in drugi, štejejo na prste in na gube na suknji: »Bo, ne bo, bo, ne bo?« Namreč božična nagrada za vestno delo, tako, da bi se z njo znebili težkih skrbi, kaj dati družini za praznike? So pa v Ljubljani posebno prebrisani tiči, ki take skrbi rešujejo na popolnoma drugačen način. Vsaj gumbov ne štejejo. Gostilničar Valentin Pašk v Linhartovi ulici ima v tem žalostnem skušnje. V njegovo gostilno je pred sinočnim nekdaj vdrl. Odnesele je lep kupa prekajenega mesa, salame, piva in cigarete, nekemu mesarskemu vajencu, ki je »spozbale« v gostilni klobase, je odnesel vsaj 22 klobas, domačemu hlapcu Jožetu Pogovcu pa suknjo in klobuk, ki ju je prejšnji večer pustil v gostilni. Ves plen, ki ga je vnamilec odnesel, je med brati vreden svojih 1400 Din. Ta stička se je za praznike že preskrbel.

© Reven ter vsega prinočila vreden akademik bi si v svojem težkem gnetnem nolažju rad pomagal z instrukcijami iz realnih predmetov. Naslov v uredništvu.

Najhvaležnejše darilo

Največja izbira samo pri

Waterman's
Ideals
Fountain Pen

Največja izbira samo pri

Ivan Bonač -- Ljubljana
Šelenburgova ulica

G. K. Chesterton — Fr. Poljanec:

Grehi princa Saradina

(Nadaljevanje.)

Po obedu, ki se je končal z izborna kavo in likerji, so goste seznanili z vrtom, knjižnico in upraviteljico — tenno, lepo žensko z nemajhnjo veličastnostjo, skoro kakor nekako plutonično (podzemeljsko, mrko; Pluton = mrki bog podzemlja) Madono. Pokazalo se je, da sta ona in strežaj edina preostala od prinčeve tujske služabniške družine, saj so bili vsi drugi služabniki v hiši novi in nabrali jih je po Norfolk upraviteljica. Klicali so jo Antony, toda govorila je z lahkim italijanskim poudarkom, in Flambeau ni dvomil, da je Antony prevod kakega bolj latinskega priimka. G. Pavel, strežaj, je imel tudi medel tvoj videz, toda po jeziku, po navadah je bil Anglež, kakor jih je mnogo najbolj izlikanih moških strežajev svetovnega plemstva.
Dasi je bil kraj prijeten in svoje vrste posebnost, je vendar na njem ležala neka jasna tožnost. Ure so v njem potekale kot svetle. Dolgi prostori, polni oken, so bili polni svetlobe; toda ta svetloba se je zdela mrtva. In skoz vsakršne slušalice šum, skoz glas govora, zvenket korzarjev ali korakajočih nog služabništva, sta na vseh straneh mogla slišati otožni šum reke.
»Napačno pot sva uhrala in na napačen kraj sva prišla,« je dejal oče Brown in skoz okno gledal sivozeleno bičje in srebrni tok. »Nič ne de; človek včasih lahko koristi, če je prava oseba na napačnem kraju.«
Dasi je bil oče Brown splošno molčeč, je

bil navadno privlačen majhen mož, in ob teh malo, toda neskončnih urah se je nezavestno globlje pogreznil v tajne Rdeče hiše kot njegov pokloni prijatelj. Spretno je znal prijazno molčati, kar je tako bistveno za kramljanje; in dasi je rekel komaj kako besedo, je od svojih novih znancev brzokone zvedel vse, kar bi sploh kdaj hoteli povedati. Strežaj pa je bil po naravi nedostopen. Kazal je trdovratno in skoro živalsko vdanost svojemu gospodu, ki so, je dejal, zelo grdo z njim postopali. Glavni živilec je bil, se je zdelo, njega visokosti brat, čigar ime je že staremu možu podaljšalo udrte četlusi in njegov papirast nos nakremžilo v prezirljiv posmeh. Kapitan Stefan je bil očitno večni nepridiprav in je svojega dobrohotnega brata osušil za stotake in tisočake; ga prisilil, da je bežal iz elegantnega sveta in življenja in mirno živel v svojem zatijšu. To je bilo vse, kar je strežnik Pavel hotel povedati, in Pavel je bil očitno pristranski.
Italijanska upraviteljica je bila nekaj bolj zaupljiva, ker je bila, kot je Brown domisljal, nekaj manj zadovoljna. Njen govor o gospodaru je bil rahlo piker; dasi ni bil brez nekega spoštljivega strahu. Flambeau in njegov prijatelj sta stala v zrcalni sobi in ogledovala rdečo risbo obeh dečkov, ko je upraviteljica lahno priplavala noter po nekem domačem oprasku. Posebnost tega bleščedečega, s steklom preoblečenega prostora je bila ta, da je vsakdo, ki je vstopil, odseval iz šesteri ali peteri zreal hkrati; in oče Brown se je, ne da bi se ozrl, ustavil sredi stavka družinske kritike. Flambeau pa, ki je imel obraz blizu slike, je pravkar glasno dejal: »Brata Saradina, mislim. Oba sta kar nedolžna videti. Težko bi bilo

reči, kateri je dobri brat, kateri hudobni.« Ko je pa nato zapazil navzočo gospo, je pogovor zasukal na neko brezpomembno stvar in potikajoč se odšel na vrt. Oče Brown je pa še vedno pozorno gledal risbo z rdečo kredo; in gospa Antony je še vedno pozorno gledala očeta Browna.
Imela je velike in žalostne rjave oči in njen olivni obraz je žarel temno v radovednem bolestem čudenju, kakor da ni na jasnem glede tujčeve osebe ali njegovih namenov. Ali je duhovnega obteka in vera zadela neke južne spomine na spoved, ali je doumevala, da je vedel več, kakor je, rekla mu je z nizkim glasom kot sozarotniku: »Prav ima« po eni plati vaš prijatelj. Pravi, da bi bilo težko dognati dobrega in hudobnega brata. O, težko bi bilo, zelo težko dognati dobrega.«
»Ne razumem vas,« je dejal oče Brown in se začel odmikati.
Ženska je stopila korak bliže k njemu s čelom, ki se je vlahno kupičilo in se nekako srdito ponižalo kakor bik, ki roge povesi.
»Dobrega sploh ni,« je siknila. »Dovolj hudobije je bilo v kapitanu, da je ves ta denar pobral, pa ne mislim, da je bilo kaj več dobrote v princu, ki ga je dajal. Kapitan ni edini kapitan, ki ima kaj zoper njega.«
Zarek se je zasvetil na duhovnega odvrgnjenem obrazu in njegova usta so molče stvorila besedo »izsiljevanje«. Prav ko je to storil, se je ženska s penadoma posinelim obrazom ozrla prek rame in skoro padla. Vrata so se bila neslišno odprla in bledi Pavel je kot duh stal med podboji. Toda čudovita iznajdba odbijajočih sten je kazala, kakor da je pet Pavlov skoz petera vrata hkrati vstopilo.

»Njega visokosti,« je dejal, »je pravkar dospel.«
V istem bliskovitem hipu je postava nekega moškega šla zunaj mimo prvega okna in šinila preko stekla v okno kakor svetla kočija. Hip kasneje je šel mimo drugega okna in številna zrcala so v svojih okvirjih zapovrstjo slikala isti orlovski profil in isto korakajočo postavu. Bil je visoko vzravnani in živahen, lase je imel bele, obraz pa čudno slonokoščeno rumen. Imel je tisti kratki zakrivljeni rimski nos, ki je navadno v zvezi z dolgim licem in dolgo brado, pa je bilo oboje deloma zakrito z brki in cesarskimi zalisci. Brki so bili veliko bolj temni kakor brada in so mu dajali lahen teatraličen izraz; oblečen je bil prav na enak, pozornost vzbujajoč način; nosil je bel šilast klobuk, v suknji orhidejo, rumen telovnik in rumene rokavice, ki jih je gredel vihtel in z njimi tolkel. Ko je prišel nanokoli do prednjih vrat, so slišali, da jih je okoreli Pavel odprl, in slišali, da je novi doleec veselo dejal: »Vidite torej, da sem prišel.« Okoreli gospod Pavel se je priklonil in na »svoj neslišni način odgovoril; nekaj minut njiju pogovora nista mogla slišati. Nato je rekel strežaj: »Vse vam je na uslugo; in z rokavicami pokljajoč princ Saradin je veselo stopil v sobo, da ju pozdravi. Še enkrat sta opazovala ta zrcalni prizor — pet princev skoz pet vrat v sobo stopajočih.
Princ je beli klobuk in rumene rokavice odložil na mizo in čisto prijateljski prožil roko.
»Veseli me, da vas vidim tu, gospod Flambeau,« je dejal. »Po slovesu vas prav dobro poznam, če ta pripomba ni neprevidna.«
»Nikakor ne,« je smeječ se odvrnil Flam-

Maribor

□ Rojstni dan Nj. Veličanstva kralja smo tudi v Mariboru proslavili na svečan način. Raz vseh državnih in zasebnih poslopij so zavirale državne trobojnice ter razodevale vdanost prebivalstva do Nj. Vel. kralja. V rani uri so razlegli iz topiške vojašnice običajni jutranji topovski strel. Ob 10 se je vršila v cerkveni posameznih veroizpovedi zahvalna služba božja. V stolnici so se udeležili slovesne službe božje, ki jo je opravil ob asistenci prevzvišeni knezoškof dr. Andrej Kariin, poleg številih vernikov, ki so cerkev čisto napolnili tudi predstavniki civilnih in vojaških oblasti ter raznih društev, med drugimi okrožni inšpektor dr. Schaubach, mestni poveljnik general Zivko Stanislavjevič s celokupnim aktivnim in rezervnim častniškim zborom, okrajna načelnika dr. Ipač in dr. Hacin, mestni župan dr. Juvan, predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnieč, l. dr. Zahvalne službe božje v pravoslavni kapeli so se udeležili častniki tukajšnjega vojnega okraja s polkovnikom Štojadinovičem na čelu, v evangelijski cerkvi pa častniki tukajšnje orožniške čete in vojne bolnišnice. Pred stolnico je bil razvrščen bataljon tukajšnjega pešpolka, ob Orožnovi ulici pa topniški oddelček, ki sta se udeležila parade z vojaško godbo na čelu. Ob 18 se je iz miselske vojašnice po glavnih ulicah razvila bakljava, zvečer ob 21 pa se je v veliki ulonski dvorani pričel elitni ples, ki so ga priredili v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja častniki mariborske garnizije in ki se je tako po samem poteku kakor udeležbi številih dostojanstvenikov spremenil v eno najlepših družinskih in domoljubnih svečanosti v naši lepi obdarski prestolici.

□ V Rim je odpotoval včeraj s popoldanskim brzovlakom pomožni škof dr. Ivan Tomažič, ki se kot predstavniki lavantinske škofije udeležil jubilejnega romanja k sv. očetu v Rim.

□ Na predbožjo nedeljo, t. j. 22. t. m. bodo trgovine do 13 odprte.

□ Smrtna kosa. Preminula je v starosti 75 let zasebnica Marija Volkan. Tvrniška ulica 24. Pogreb jutri ob 14 iz hiše žalosti na mestno pokopališče v Pobrežje.

□ Hotel Crni orel in njegova zgodovina. Od odličnega kulturnega delavca smo prejeli v obljavo sledeči zanimivi prispevek: Obliko, ki jo je imel hotel Crni orel do letošnje predzveze, je dobil že l. 1825. Omenjeno gostilno je imel takrat že od l. 1801. Janez Umschauer, ki je prišel v Maribor iz Koroškega. Moral je biti podoben mož, ker je kupil tudi sosedno hišo na oglu sedanje Volkmerjeve ulice in potem prezidal celo poslopje z glavnim pročeljem na Grajski trg. Okoli l. 1847, ko je izdal Puff svojo znano knjigo »Marburg in Steiermark«, je bila hiša zopet prenovljena in je veljala takrat kot elegantna gostilna; obenem je pa bilo tu že od nekdaj tudi zbirališče voznikov, zlasti onih iz Slov. goric. Od l. 1841. naprej je imel gostilno I. Posch. od l. 1846. pa rodbina Tisso. Zanimivo za razvoj sedanje Grajskega trga in njegove okolice je, da so pri kopanju temeljev proti Volkmerjevi ulici zadeli letos dva metra globoko na tlak in na ta tlak je brez kakih temeljev bila postavljena stara hiša. Na drugem mestu v smeri proti Vetrinjski ulici pa so našli cele kupe razbite steklovine, kar dokazuje, da je tu bila nekdaj jama, kamor so metali razbita steklena posode. Sama gostilna pri Crnem orlu sega daleč nazaj v 18. stoletje, morda celo že v 17. stoletje. Prvotno je ta prostor najbrže pripadal graščini lme »Crni orel« je torej starodavno ter globoko zasidrano v zgodovino mariborskega mesta in ima prav nobene zveze z avstrijskim dvoglavinim orlom. Gostilna je starejša nego avstrijsko cesarstvo kot tako, ki je nastalo šele, ko je Franc II. odložil naslov rimsko-nemškega cesarstva. Zato ni nobenega razloga, da bi se moralo ime spremeniti; če je iz »Herengasse« lahko nastala »Gospoška« ulica itd., naj ostane tudi »Crni orel« kot pomnik iz davnih časov našega mesta.

□ Dijaška realna mladina je včeraj s svojo popoldansko svečano akademijo v Kazinski dvorani zelo slovesno proslavila rojstni dan Nj. Vel. kralja. Ob trasi udeležbi ter z gladkim izvajanjem posameznih pevskih, glasbenih, deklamacijskih ter skupinsko-telovadnih točk se je izvršila ta lepa prireditev, ki je pričala o talentu ter sposobnostih nastopajočih in ki se je zaključila z državno himno. Poleg številnega dijaštva, staršev in zavodskih profesorjev se je svečanostne akademije udeležilo tudi mnogo odličnih gostov, ki so z živahnim aplavzom sprejeli nastop realne dijaške mladine.

□ Ker je bil lačen ... 19 letni mesarski pomočnik Nace K. je včeraj hudo lačen; in tedaj se

Ne mučite svojih otrok z rdim oljem.

ker

JEMALT

ki je zelo prijetnega okusa, osvobodi otroka in starše raznih neprijetnosti ribe ali olja.

Dobiva se v vseh lekarnah.

beau. »Občutljiv nisem. Malokateri ugled je pridobil z brezmadežno krepostjo.«

Prine je bliskovito zapičil vanj oster pogled, da vidi ali je v odgovoru kakšna oseba ost; nato se je tudi on zasmejal in vsem ponudil stole vključivi sebe.

»Prijeten prostorček to, mislim, je pristočno dejal. »Bojim se, da ne prid opra-viti; toda ribolov je zares dober.«

Duhovnega, ki je strmel vanj s težkim otroškim strmenjem, je preganjal neki domislek, ki je pred razlago bežal. Gledal je sive, skrbno nakodrane lase, rumeno, blede obličje in sloko, nekak gizdalinsko postavbo. Ni bila nenaravna, dasi morda za las preizrazila, kakor oprema postave, razsvetljene od spod po pritalni odrski razsvetljavi. Neizrečno zavze-manje je tičalo v očem drugem, prav v tem, kar je obdajalo obraz; Browna je mučil na pol zavesten spomin, da ga je že prej neke videl. Mož je bil videti kot kak star tako preoblečen prijatelj. Nato se je nenadoma spomnil zreal in svojo domnevo pripisoval kakemu dušeslovne-mu učinku te pomnožive človeških mask.

Prine Saradin je svojo družabno pozornost z veliko veselostjo in tenkočutnostjo delil med svoje goste. Ko je zvedel za detektivno nagnjenje do sporta in da hoče svoje počitnice izrabiti, je Flambeauja in Flambeaujev čola pe-ljal dol k reki do najboljšega prostora za ri-barjenje in je bil v dvajsetih minutah s svoj-im lastnim čolnom nazaj in je očeta Browna dobil v knjižnici in se enako vlnudno pogrez-nil v duhovnega bolj modroslovsko veselje. Zdelo se je, da je marsikaj vedel i o ribarstvu i o knjigah, dasi glede teh ne najbolj spodbu-dnih reči; govoril je pet ali šest jezikov, dasi poglavito njih posebno stanovsko, sportno vrsto. Očividno je živel v raznih mestih in v

mu navadno zaboče belega kruhka in mastnih svinjskih rebere. Sam ne ve, kako se je na mah znašel v točilnici in Hajnškovi delikatesni trgovini na Aleksandrovi cesti in kako ga je bil nepričako-vano zalotil pri poslu gospodar točilnice in delika-tesne trgovine. Da ima vetrih, pravi, in pa da je ravno pojedel bošnjakča in nekaj rebere, ko se je nenadoma pojavil gospodar. Ne ve pa, kje je vitril dobil, in tudi ne, da se je bilo to že enkrat pripetilo ob drugi priliki, ko je bil tudi lačen.

□ Kravale kupuje samo v trgovini Kravat Vetrinjska ulica 24 kjer dobite najlepše in po tovarniških cenah.

Pišejo nam

Iz Zagorja ob Savi.

SPD Litija-Zagorje priredi kulturno preda-vanje s skopičnimi slikami 21. decembra toč-ne ob pol 19 v kino dvorani v Zagorju. Preda-val bo znani planinski pisatelj katehet g. prof. Janko Mlakar iz Ljubljane o potovanju slo-venskih turistov na Matterhorn in Monte Rosa. Ker gospod predavatelj odpotuje z večernim vlakom spet v Ljubljano, prosimo točne ude-ležbe. Vstopnina za osebo je 3 Din, drugi pro-stor in 4 Din prvi prostor. Ker homo prispe-vali tudi za Aljažovo kapelico v Vratih, prosimo polnoštevilno udeležbo. — Odbor.

Iz Slovenske krajine

Žrebanje. Gospodje, ki ste prejeli naše srečke in jih še niste plačali, bodite tako pri-jazni, da nam jih nemudoma vrnete, če jih sploh ne mislite plačati, ker je žrebanje ne-preklicno 22. decembra. Bog živi! — Orlovski odsek v Krogu pri Murski Soboti.

Ljudska »pomoc« v Mariboru »prejme« za slučaj smrti in doživlja vse zdrave osebe od 1 do 90. leta in izplača do največ 53.000 Din na podnosa. Zahtevate brezplačno pristopno izjavo.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Sreda, 18. decembra: 12.30 Reproducirana glasba. 13.30 Glasovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert radio-orkestra. 18.15 »Deseti brat v deveti deželi«, mladinska igra. 19. Slike iz naravoslovja, profesor Pengov. 19.30 Francoščina, poučuje dr. Leben. 20. Koncert pevskega zbora drž. žensk. učiteljska. 21. Koncert radio-orkestra. 22. Glasovna napoved in poročila.

Četrtek, 20. decembra: 12.30 Reproducirana glasba. 13.30 Glasovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert radio-orkestra. 18.30 Portreti iz svetovne li-terature, predava p. dr. Tominec: Miguel Cervan-tes. 19. Srbohrvaščina, poučuje dr. Rupelj. 19.30 Tedenski pregled. 20. Koncert godbe Dravske di-vizije. 22. Glasovna napoved in poročila, radio-or-kester.

Drugi programi:

Četrtek, 19. decembra.

Belgrad: 18. Koncert ciganskega orkestra — 20. Večerni koncert tambur. orkestra — 21. Dnev-ne vesti in čas — 21.10 Reproducirana glasba — 22.10 Prenos Solka-orkestra. — Varšava: 17.45 Popoldanski koncert — 19.25 Reproducirana gla-sba — 20.30 Zabavna glasba — 21.30 Prenos iz Poznanja — 23. Plesna glasba. — Budapest: 12.05 Koncert radio kvarteta — 16. Pestra ura — 17.45 Koncert vojaške godbe — 20. Slušna scena iz stu-dija — 21.30 Pevski koncert, nato koncert ci-ganskega orkestra. — Dunaj: 18.15 Pravljice iz Tirolske — 20. »Judež iz Tirolske«, ljudska igra, nato večerni koncert. — Milan: 11.25 Repro-ducirana glasba — 12.30 Opoldanski koncert — 13.30 Koncert radio-orkestra — 16.30 Mladinska ura — 17. Koncert kvinteta — 20.45 Komedia — 21.15 Pester koncert. — Praha: 20. Iz studia drama: »Rodna gruda« — 22.15 Ljudska glasba. — Lan-genberg: 17.30 Popoldanski koncert — 20. Zabavna glasba — 20.45 »Krasin rešuje Italijo«. — Rim: 13.15 Koncert radio-kvinteta — 17.30 Popoldan-ski koncert — 21.02 Simfonični koncert. — Berlin: 20. »Vstajenje Wibbla«, komedija. — Katowice: 16.20 Reproducirana glasba — 17.45 Popoldan-ski koncert — 19. Literarna ura — 20.30 Zabav-na glasba — 21.30 Prenos iz Poznanja — 23. Ples-na glasba — Toulouse: 19.30 Plesna glasba — 20.15 Zabavna glasba — 20.45 Večerni koncert. — Stuttgart: 13.15 Reproducirana glasba — 16. Po-poldanski koncert — 19.30 »Figaro se ženit«, bu-flo-opera — 22.30 Klavirski koncert. — M. Ostra-va: 11.30 Reproducirana glasba — 12.30 Opoldan-ski koncert — 16.30 Ljudska glasba — 17.30 Iz-brana sodobna domača glasba — 19. Iz studia: »Rodna gruda«.

zelo pisanih družbah; nekatere njegovih naj-bolj veselih zgodb so pripovedovale o peklen-skih igrahskih luknjah in opijskih blagih, av-stralskih gozdih kladežih ali italijanskih ro-parjih. Oče Brown je vedel, da je nekdaj sla-vljeni Saradin nekaj svojih zadnjih let prebil na skoro neprestanem potovanju, pa si ni do-mišljal, da je bilo potovanje tako malo častno ali tako zabavno.

V resnici pa je pri ne Saradin navzlic vse-mu svojemu dostojanstvu, ki ga je kazalo mo-ža, v svetu izkušene, v tako tenkočutne opa-zovavce, kakor je bil duhovni, izžarjal neko nemirno in celo nezanesljivo ozračje. Obraz mu je bil izbirčen, okan pa razbrzdano; imel je nekatere majhne nervozne kretnje kakor člo-vek, ki je zdelan od pijače ali zdravil, in sam nikdar ni podelil, niti kazal ni, da bi kdaj po-ložil roko na krmilo gospodarstva. To je bilo popolnoma prepuščeno obema starima služab-nikoma, zlasti streljaju, ki je bil očividno osre-dniji hišni stebler. Vsekakor gospod Pavel ni bil toliko streljač kot neke vrste oskrbnik ali prav za prav komornik; obojeval je zase toda s skoro enako slovesnostjo kot njegov gospodar; bali so se ga vsi posli; s princem je obravnaval spodobno, toda nekako brezpogojno — skoro kakor da je princen pravni zaupnik. Mračna upraviteljica je bila v primeri z njim gola sen-eca; vsekakor je ona sebe čisto zapostavljala in samo na streljaja čakala, in oče Brown ni več slišal tega vulkanskega prišepetavanja, ki mu je pripovedovalo o mlajšem bratu, da je sta-rejšega izsiljeval. Ali je odsotni kapitan princu res tako puščal, ni mogel ugotoviti, bilo pa je krog Saradina nekaj negotovosti in tajnostne-ga, kar pa povesti nikakor ni delalo never-jetne. (Dalje.)

Stanje in delo naših železnic

Objavljena je statistika naših železnic za l. 1927. Statistika daje dober pregled o naših železnicah ter o prometu na njih. Iz te statistike po-seznamo:

Dolžina izrabljene železniške proge je zna-šala (v oklep. podatki za l. 1926) 8.958,3 (8.776,1) km; od teh je odpadlo na normalnotirne proge 6.752,1 km, na ozkotirne pa 2.201,2 km. Od vseh prog jih je 5.495,2 km v državni lasti, ostale pa so privatne last, toda eksploataira jih država Proge z dvojnimi trolami smo imeli l. 1927. v državi samo za 289,1 km. Pretečeno leto in letos je proge z dvojnimi trolami nekaj več, ker je bil dovršen drugi tir na progi Zagreb-Belgrad. Vendar pa imamo vkljub temu razmeroma zelo malo dvotirnih prog. Potrebno bi jih še veliko, ker je promet na ne-katerih enotirnih progah dosegel največji obseg, ki je tehnično mogoč. Tu je v prvi vrsti omeniti progo Zagreb-Zidani most.

Razen teh železnic, ki so v eksploataciji dr-žave, imamo še 606 km proge, ki je v rokah pri-vatnikov ali pa raznih javnih korporacij. Od te proge odpade 387,9 km na železnico gozdnega in-dustrijskega podjetja Dobrljin—Drvar d. d.

Vozna sredstva so se prot l. 1926. pomnožila. Število lokomotiv za normalnotirne proge je zna-šalo 2019 (1966), za ozkotirne proge je znašalo pa 552 (545). Celokupno število potniških vagonov je znašalo 5728 (5549), število tovornih vagonov pa 59.525 (59.846). Lokomotive so prevozile skupno 69,3 milj. km (66,8), tako da pride na lokomotivo 25.028 km (24.681). Vagoni so napravili (v tisočih) 13.307,554 (12.916.946) bruto-tonskih km. Pora-bilo se je na železnicah v l. 1927 1.586.527 ton premoga.

Potniški promet je znašal 46,1 milj. potnikov (42,0), ki so prevozili 2109,6 milj. km, tako da pride na vsakega potnika povprečno 46 km. Na ljubljansko železniško direkijo odpade 11,2 milj. potnikov, ki so prevozili 380,6 milj. km. Največ potniškega prometa odpade v naši državi na za-grebški kolodvor, ki je v l. 1927. odpravil 1.523.113 potnikov. Potem sledijo Belgrad z 1.114.767 potni-ki, Ljubljana z 928.968 potniki, Subotica z 645.168 potniki itd. V področju ljubljanske direkcije so nad 100.000 potnikov imele sledeče postaje: Celje, Čakovec, Domžale, Jesenice, Kranj, Laško, Litija, Maribor, Medvode, Pragersko, Ptuj, Rače-Franci, St. Vid-Višnjarije, Škofja Loka, Trbovlje, Zalog, Zidani most in Zalec.

Blagovni promet je znašal 21,9 milj. ton (21,3). Skupno je to blago prevozilo 3198,6 milj. (2921,6) tonskih km, na vsako tono pride 146 (137) km. Od tega prometa pride na ljubljansko železniško di-rekcijo 6,5 milj. ton oz. 739,4 tonskih km. Največ blaga v vsej državi se naloži na postaji Trbovlje in sicer 493.478 ton, druge postaje pridejo šele po velikem preledku.

Največ prometa odpade na sledeče vrste bla-ga: pšenica 367.588 ton, koruza 558.750 ton, moka 464.094, sladkorna pesa 717.065, vles 5.449.296, premog 2.768.095, kamen vsake vrste 430.742, ce-ment 260.070, opeka 817.730; znatno množino bla-govnega prometa tvorijo tudi rude, železo in želez-ni izdelki ter živina.

Pri naših železnicah je bilo l. 1927. uslužbe-nih 62.394 (61.953) oseb, 58.426 jih odpade na iz-vršilno službo, 3968 pa na upravo in centralno službo.

Skupni dohodki železnic so znašali 2390,5 (2524,6) milj. Din. Od te vsote je odpadlo na po-tniški promet 716,8 milj. Din, na dohodke iz bla-govnega prometa pa 1512,7, ostali dohodki so pa znašali 180,7 milj. Din. Dočim so bili dohodki iz potniškega prometa višji kot v l. 1926., so bili ostali dohodki manjši. Dohodki na kilometer eks-ploatairane proge so znašali 268.906 (287.673) Din.

Izdatki eksploatacije železnic so bili 2792,1 milj. Din (2776,2), tako da je znašal eksploatacijski koeficient 114,32%. Na kilometer proge so znašali izdatki 305.244 Din (316.337), tako da je bilo na vsak km 38,248 Din deficita.

Železniška statistika obsega nadalje tudi še statistiko o obolelosti železniških uslužbencev. Iz te statistike se vidi, kako razširjena je med želez-ničarji tuberkuloza, nad eno petino vseh bolnih je tuberkuloznih.

Zaključuje pa železniško statistiko več tabel in statističnih slik, ki ponazarjajo številke in ka-žejo razvoj naših železnic tekom zadnjih let.

*

Blairovo posojilo na naših borzah. Kot poro-čajo »Novosti«, je pričakovati, da se prične trgo-vati z Blairovim 7½% nim posojilom na naših borzah že prve dni januarja. V zvezi s tem je tre-ba rešiti še tehnično vprašanje kotiranja in za-grebška borza se bo skušala sporazumeti glede na-čina kotiranja z belgrajsko borzo. Zagrebška borza namerava namreč s 1. februarjem, ko zapade kupon vojne škode, opustiti kotiranje državnih papirjev »tel que« in začeti z zaračunavanjem obresti. Tako bo tudi kotiranje Blairovega poso-jila, ki tako kotira v Londonu in Newyorku. Če bi ostalo na naših borzah pri sedanjem kotiranju, bi prišlo zlasti pred izplačilom kuponov do večje kurzne difference.

Produkcija avtomobilov v Škodovih podjetjih. Upravni svet Škodove delniške družbe je sklenil, da se bo za izdelovanje avtomobilov ustanovilo posebno podjetje, ki bo služilo v najem vse obrate Škodovih tovarn, ki vključujejo produkciji avtomobi-lov. Vzrok te ločitve je, ker se pričakuje, da bo mogoče boljše organizirati izdelovanje in prodajo avtomobilov, če bo to vršila tehnično in trgovsko samostojna družba. Delniški kapital nove družbe, ki se bo imenovala »Asap«, bo znašal 20 milijonov Kč in ga bo v celoti podpisalo Škodovo podjetje. Ta kapital bo služil samo kot obratni kapital.

Borza

Dne 17. decembra 1929.

DENAR

Radi državnega praznika vse jugoslovanske borze niso poslovale.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.61125 (valuta) 12.545, v Londonu, Newyorku in v Pragi neizpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRI

Dunaj. Podon.-savsko-jadr. 86,40, Wieni Bankverein 21,60, Creditanstalt 51,25, Zivno 170, Union 25, Aussiger Chemische 225, Mundus 169, Alpine 33,25, Trboveljska 56,50, Leykam 6,30, Ri-ma Murany 98,80.

Žito

Budimpešta. Tendence čvrsta. Pšenica marec 22,95—23,06, zaklj. 23,06—23,07, maj 23,86—23,94, zaklj. 23,94—23,95, rž marec 16,10—16,16, zaklj. 16,16—16,17, koruza maj 15,72—15,71, zaklj. 15,71—15,72, koruza tranzit maj 15,12—15,07, zaključek 15,10—15,12.

Živina

Dunajski prašičji sejem. (Poročilo tvrdke E. Saborsky & Co., Dunaj.) Na prosti trg je bilo pri-peljanih 8199 pršutarjev in 6284 špeharjev. Na knotumačni trg pa 211 špeharjev. Cene so bile: za špeharje najbolje 2,10, l. 1,95—2,05, II. 1,85 do 1,92, za kmečke prašiče najbolje 2,10, za druge 1,85—2, za pršutarje 1,90—2,75. Tendence je bila za obe vrsti za 5 grošev dražja.

Za visoko šolo telesne vzgoje

Prvo desetletje jugoslovanskega sporta je za nami. Sportno gibanje, ki se je pri nas pričelo v predvojni letih, je bilo radi svetovne vojne docela prekinjeno. Takoj po končani vojni se je v sportu pričelo živahno delovati, ustanovljale so se sportne zveze za vse panoge sporta. Vse gi-banje je sponelo na privatni inicijativi in reči mo-ramo, da je sport po zaslugi nesebičnih idealnih sportnikov na precejšnji višini. Ustvarjeni so z žrtvami privatnikov temelji, na katerih se lahko razvije močan sportni pokret.

Tudi v drugih državah se je pričelo takoj po vojni z intenzivnim delom na sportnem polju. Lahko se trdi, da je sportno gibanje svetovni pojav povojne dobe. Sport je dobil v drugih drža-vah po raznih poiskih svoj program. Sport je postal važen čimtel na polju telesne vzgoje. Iz-ugotovilvse so razvidni visoki cilji sporta. Jugoslovanski sport ima nalogo vzgajati našo mladino v zdrave in koristne državljane. Vseh teh veli-kih nalog privatna iniciativa ne zmore. V našem listu smo že 19. novembra zapisali, kaj je potreba, da se omogoči našemu sportu z ozirom na važne naloge, ki jih vrši med mladino, — uspešen razvoj.

V novi situaciji, ki je nastala po 1. decembru, bo krenil tudi sport na druga pota. Jasno je pa, da se mora sportu posvetiti večja pažnja.

NOGOMET

Angleško prvenstvo. Izgleda, da so se vodeči klubi prve lige enkrat zgnili in po porazih prejš-nega tedna v soboto zopet prav lepo zaigrali. Vsi vodeči klubi so zmagali in zopet je vrstni red isti kot za minuli teden, le točke klubov so se pomnožile. Po šestih tednih je zopet enkrat zmagal Leeds United z rezultatom 5:2 napram Newcastle United. Sheffield Wednesday je s krasno zmago 4:0 napram Blackburn R. dosegel drugo mesto v tabeli z najlepšo razliko golov. Prvak prve lige je še vedno Manchester City, ki pa je dosegel le pi-čo zmago v razmerju 2:3. V drugi ligi ni izpre-memb, kajti Blackpool še vedno vodi. Zanimiv je postala prvenstveni boj v škotski ligi, kjer se je na prvem mestu s težavo le obdržal Aberdeen. Tr-do mu sledi Rangers, ki ima veliko več upanja na prvo mesto, kajti igrati ima še dve igri več kot Aberdeen.

Zmaga Austrije v Monacu. Dunajska Au-stria je tudi drugo igrano na svojem božičnem po-tovanju odločila v svojo korist. S 5:0 so premagali Sportklub v Monacu. Dunajčani so predvedli krasno igrjo, ki je navdušila tudi publiko. Prvi polčas je končal z 2:0.

Poraz Hongarije v Nürnbergu. Pred 20.000 gledalci je absolval prvotrazredni ogrski klub Hun-garija prvo tekmo na evropski turneji na Nemčiji. Če-prav so bili Ogrji v tehniki in taktiki veliko boljši kot I. F. C. Nürnberg, vendar valed neodločene igre napada Ogrji niso dosegli zmague, temveč so z 2:1 odšli poraženi z igrišča.

Praktika Slavija v Berlinu. 19. januarja 1930 bo Slavija na povabilo kluba Minerva v Ber-

linu odigrala z njim prijateljsko nogometno tekmo.

Novi prvaki v Južni Nemčiji. Prvenstvena slika v posameznih pokrajinah Južne Nemčije je skoraj že gotova. Novi prvaki so v sedmih pokrajinah že znani in le v deželi Baden je prvenstvo še neodločeno. Prvenstvo je dosegel v Južni Bavarski Bayern-München; v Severni Bavarski Sp. V. Fürth; v Württemberški V. s. B. Stuttgart; na Mainu Eintracht-Frankfurt; na Reni Sp. V. Waldhof; v Hessenu Wormatia Worms; v Saarju F. C. Pirmasens. V Južni Nemčiji bo treba sedaj še med prvaki posameznih dežel izvajevati prvenstvo Južne Nemčije in šele potem bo poslala Južna Nemčija tri naj-boljše svoje klube v boj za nemško prvenstvo. Zelo dolga pot je še do naslova nemškega prvaka in precej trnjeva. Sedanji nemški prvak Sp. V. Fürth nima toliko izgledov na ponovno prvenstvo, kajti konkurenca je postala zelo ne-varna in močna.

HOCKEY

Angleži na Dunaju. Cambridge Universit; je igrala z Mödlinger E. C. hockey tekmo na ledu, ki je končala neodločeno z 1:1. Angleži najbrže niso bili razpoloženi, kajti njih igra ni bila nič kaj posebna. Presenetili pa so z dobro in koristno igrjo Dunajčani, ki jim je navzoče občinstvo (okoli 1500 ljudi) priredilo lepe ovacije.

Plavanje.

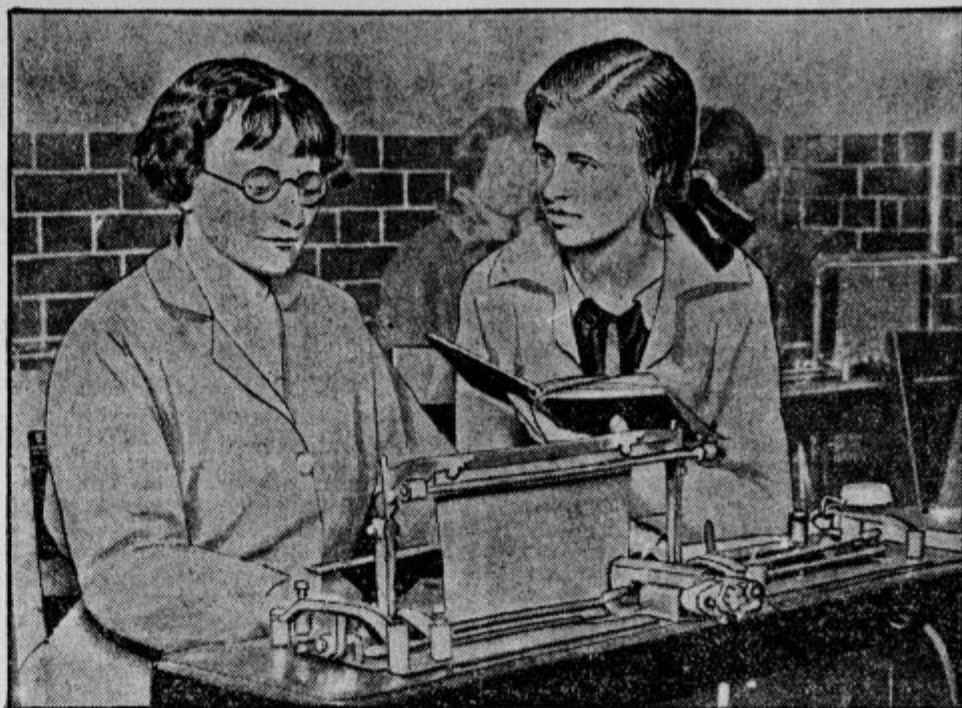
Barany starta v Lille. V Parizu se mučeči ogrski in evropski prvak dr. Stefan Barany bo nastopil v Lille pri plavanju na 100 metrov prosto in 100 metrov hrbtno.

S Zeppelinom na severni tečaj

Pred nekaj dnevi je imel prof. Fritjof Nansen, znani polarni raziskovalec, v Oslu konferenco o polarni ekspediciji, ki jo bo v poletju prihodnjega leta podvzel »Zeppelin 127« v arktične pokrajine. Predavanje prof. Nansena je bilo prenešeno potom radia. Slavn raziskovalec je dejal, da bo izhodišče ekspedicije v Tromsøu, kjer bo postavljen stolp za pristajanje zrakoplova in skladišče bencina in gonilnega olja. Od tu bo krenil »L. Z. 127« preko severnega tečaja v Fairbanks na Alaski, kjer bodo dopolnili zaloge vodika in plina. Drugi polet se predvideva v krivulji preko široke cone ledu med Aljasko in tečajem in nato bo krenil »Zeppelin« nazaj, držeč se vzhodne smeri, t. j. nad obalo Sibirije. Nansen bo vodil vsa merjenja in opazovanja. Ekspedicija sama bo štela 46 ljudi, med katerimi bo 12 učenjakov, 2 časnika in 1 fotograf. Glavni namen ekspedicije je, izvršiti fotogrametrijska opazovanja in s pomočjo hidrofonске merjenja določiti globino morja na celi poti. Vremenske razmere bodo raziskovali s pomočjo posebnih avtomatskih aparatov, ki bodo pritrjeni na male balone, katere bodo spuščali iz zrakoplova v zrak.

Preračunjeno je, da bodo ti baloni ostali v zraku dve uri in medtem bodo potom radia avtomatsko javljali razna znamenja. Nansen se bavi tudi z mislijo, da bi v bližini tečaja spustil na led tri ali štiri ljudi, ki bi ostali na ledu eno ali dve leti. Bili bi preskrbljeni z živežem in kurjavo in bi vrhu tega imeli radio oddajno postajo. Razen tega misli Nansen po vsem arktičnem ozemlju postaviti male vremenske postaje, ki bi potom radia avtomatsko poročale o vremenskih opazovanjih evropskim radio postajam. »L. Z. 127« bo imel s seboj živeža za tri mesece. Imel bo s seboj tudi radio oddajno postajo, pritrjeno na sani, in poleg tega radiografke aparate, tako da bodo pošiljali tudi slike polarnih krajev.

Pot od Tromsøa do Fairbanksa bo znašala 5300 km in nazaj pa 7300 km, skupaj torej okrog 13.000 km. Nansen je dejal, da so Rusija, Amerika in Skandinavske države že privolile v to, da postavijo na mejnih ozemljih radio postaje, s pomočjo katerih bi bil ves svet stalno obveščen o posameznih doživljajih te zanimive ekspedicije.

100 letnica pisave za slepce. Koncem leta 1829. je iznašel Louis Braille, učitelj na pariškem zavodu za slepce, pisavo za slepce, ki jo dandanes uporabljajo po vseh svetovnih svetov. Izumitelj je bil sam slep. Ko je iznašel pisavo za slepce, je bil star še le 20 let. Na sliki prepisuje slepo dekle tekst v pisavi za slepce.

Upor Indijancev

Indijanci skritih okrajev države Ontario so se uprli. Nikakor pa ne mislijo vreči kanadske vlade. Boj velja njihovim lastnim žetnam. In kdor pozna vzroke, ne bo ugovarjal. Zakaj te indijanske žene vladajo svoje može na način, ki ni več lep.

Medtem ko povsod na svetu opravljajo vladne posle moške, je pri nekaterih indijancih navada, da sede v državnem svetu same žene; moške tam nimajo nobene besede. Glavar je seveda moškega spola, podrejen pa je devetčlanskemu svetu, v katerem so same žene, ki smejo glavarja od slučaja do slučaja tudi odstaviti. Če katera teh žen umrje, podeduje dostojanstvo brez vsega njena najstarejša hčerka. Sinovi so pri tem sistemu potisnjeni čisto v stran. In teh razmer so sedaj moške sili.

Ko je bil nedavno neki glavar odstavljen, ker ni slepo ubogal žen, so moške ogorčeni zavijali tomahavke in odločno zahtevali,

da njihov veliki brat ostane na svojem mestu. Niso pa zahtevali samo tega. Tudi za bodoče slučaje naj bi se nekatere stvari zloščale. Moške so n. pr. želeli, da bi odslej sami volili svoje glavare. Pa so se zelo zmotili. Žene niso hotele ničesar vedeti o takih željah po svobodi in so odklonile vse zahteve. Posledica je bila, da so moške v prihodnje malo revolucije. S klici: »Doli z ženami!« so pregnali državni svet čez gore in doline in sestavili, kakor se za revolucijo spodobi, svoj izvrševalni odbor. Vendar pa je treba počakati, kako dolgo si bodo žene pustile dopasti svoje odstavljene.

Božični dnevi
pri tvrdki Drago Schwab
za vsa olačila 15% popust

Kandidat smrti

V neko graško restavracijo je prišel te dni mlad mož, ki je naročil izdatno večerjo in izpil par kozarec piva. Ko je bilo treba plačati, je čisto mirno povedal natakarju, da nima niti flica. Natakar je poklical stražnika, ki je moža aretiral. Na policiji je mladi mož pripovedoval, da se piše Aleksander Kantomirov, da je doma iz Orola v Rusiji in da je nazadnje bival v Moskvi, kjer je študiral pravo. Maja meseca 1927 je bil v Moskvi skupno z grofco Nelo Petronevsko radi monarhistične propagande obsojen na smrt. Pri justifikaciji v nekem gozdu blizu mesta je dobil strel v prsa in so ga imeli za mrtvega. Neka stara žena ga je našla težko ranjenega in mu stregla, dokler ni okreval. Kantomirovu se je nato posrečilo, da je pobegnil preko Odeze v Carigrad, odkoder se je na neki jadrnici pripeljal v Italijo. Prepotoval je peš Francijo in Nemčijo ter prišel končno v Linc in Solnograd. V Gradcu ga je lakota prignala v restavracijo. V dokaz svojih navedb je pokazal na levi strani prs mesto, kamor ga je zadela krogla, in na levi rami točko, kjer je prišla krogla skozi. Kantomirov, ki govori samo ruski, je ohranil samo časopisni izrezek, kjer je poročilo o njegovi skupni aretaciji z grofco Petronevsko. Napravil je tako ugoden utis, da je policija verjela njegovemu pripovedovanju.

Operacija na zdravem človeku

Državno pravdnštvo v Berlinu je uvedlo kazensko preiskavo proti berlinskemu zdravniku dr. Fischederju in trgovcu Rudolifu Heskyju, ker sta izvršila velike goljufije na ta način, da je zdravnik popolnoma zdravemu »bolniku« odprl trebušno votlino, da bi na ta način dobil pri zavarovalnici visoke zneske za zdravljenje in zdravniške račune. Hesky je prišel k zdravniku prvotno kot pacient. Med obema pa se je razvil prijateljsko razmerje in dr. Fischeder je dovolil Heskyju, ki je kazal veliko zanimanje za medicino, da je prisostvoval operacijam. Končno je Hesky opustil trgovski poklic, da bi pri dr. Fischederju deloval kot asistent. Na prigovarjanje dr. Fischederja se je Hesky zavaroval pri treh zavarovalnicah. Dr. Fischeder si je hotel na ta način z operacijami na zdravem

Heskyju odpreti nov vir dohodkov. Prva se je izvršila, ker si je baje »pacient« vsled padca z lestve pretrgal trebušno mrežo. Zdravnik je Heskyju odprl trebušno votlino in nato rano zašil. Kasneje se je baje pojavilo v trebuhu krvavljenje in potrebna je bila nova operacija. Tretjič je dr. Fischeder operiral Heskyja radi želodčne bolezni. Dejansko ima Hesky na trebuhu tri brazgotine, ki pričajo, da je bil trikrat operiran. Dr. Fischeder odločno ugovarja, da bi z goljufivim namenom in na zdravem človeku izvršil operacije, Hesky pa je vse priznal. Oškodovane so tri zavarovalnice za precej visoke vsote.

Anekdota

Neka gospa v Parizu je priredila banket v čast pesnika Viktorja Hugoa. Povabljenih je bilo 14 gospodov. Zadnji hip pa je predsednik senata sporočil, da je nujno zadržan. Ko je gospa dobila to sporočilo, ji je bilo to zelo mučno, ker je vedela, da bo sedaj pri mizi le 13 oseb, kar bi pokvarilo dobro razpoloženje praznovrnega Viktorja Hugoa. Svojo zadržano je potožila nekemu hišnemu prijatelju, nakar je ta hitel k svojemu prijatelju pesniku Francois-u Copeeju, da bi ga hitro pripeljal na banket. Medtem so gostje čakali v salonu na začetek obeda. Med njimi je tudi neki minister, kateremu je gospa zaupno sporočila vzrok zamude, obenem pa mu je izdala, da je eden gostov — ime je zamolčala — tako praznovrnen, da noče sedeti pri mizi, kjer je 13 oseb. Minister je označil tako praznovrjenje za silno smešno in je to svoje mnenje povedal zaporedoma vsem gostom, tudi Viktorju Hugou. Z vsi resnostjo mu je zašepetal na uho: »Kaj mislite, zakaj se vedno ne začnemo jesti?... No, ker se med nami potika osel, ki se boji, da bi pri mizi sedelo samo 13 oseb. Ali že veste to?« — »Da, gotovo, gospod moj.« je odvrnil Viktor Hugo na ves glas, »zakaj ta osel sem jaz!«

Pavel je dobil delo pri stavbeniku. V ponedeljek je prišel, a že v sredo je prosil za izplačilo za cel teden, ker ni imel denarja.

»Kako to?« se je začudil blagajnik, »saj delate samo šele tri dni.«

»Vem,« je odvrnil Pavel, »a če sem jaz vam zaupal prvo polovico tedna, tudi vi lahko meni drugo polovico.«

Velika eksplozija. V severnoameriškem mestu Pittsburghu je v poštnem uradu eksplodiral plin, ki je pogel celo poslopje v zrak. Izpod razvalin so izkopal 4 mrtve in 26 težkoraženih.

Pierre L'Ermitte:

Žena z odprtim očmi

Brez dvoma bi bila teta Cecilija najrajši sama nadaljevala svoje iskanje. V vidni zadregi je ostala nekaj časa tiho, ne da bi odgovorila, sredi najraznovrstnejših predmetov, ki so bili tam na kupu in se jih morda že stoletje nihče ni dotaknil.

»No, prav. Rada bi ti bila pripravila prijetno iznenajenje. Škoda, da mi ni uspelo. Bedast koš se je prevrnil in potegnil za seboj celo vrsto stvari...«

»In s kakšnim ropotom! Tako sva se prestrašili, tetka; bali sva se, da se ni kaj usulo na Vas!«

»Da, saj razumem. O, saj Vama ničesar ne očitam...«

»No, in kaj je z iznenajenjem? Ali ste mi hoteli morda pokloniti kovčeg mojega starega strica, ki je bil znamenit kapitan?«

»Zakaj pa ne? Ali misliš, da bi to ne bil zate dragocen spomin?«

Odgovor je bil tako oster in nevljuden, da Rolanda ni več silila vanjo; kajti najboljša šala so najkrajše.

S Filomenino pomočjo je Rolanda spravila v kraj tiste predmete, ki so bili najbolj napoti, vendar je čutila dobro, da je teti njena pomoč nevšečna:

»Torej naju ne potrebujete, tetka?«

»Prav nič ne!«

»Torej pojdiva, Filomela!«

Toda spodaj v kuhinji sta se Rolanda in Filomela začeli vpraševati, kaj naj pomeni ta vneti in skrivnostni pohod na podstrešje, kamor ni teta nikdar in nikoli hodila.

Med ženskami, ki prebivajo v isti hiši, težko ostane kaka stvar prikrita. Seveda Rolanda nikdar ni nadzorovala svoje tete; zlasti ob kritičnih dneh je deklica izginila in se ni prikazala, če ni bilo baš potreba. Toda naslednji dan je odšla k mladi prijateljici, ki se je bila pri kratkim poročila; spotoma se je domislila, da je pozabila knjigo, ki jo ji je obljubila. Tako je prihitela Rolanda nepričakovano domov in treščila kakor strela v salon...

A kaj je ugledala?

O Bog!... O Bog!

Ugledala je svojo teto v tako smešni obleki, da bi se človek zbal, da je revica morda zblaznela.

Teta Cecilija, ki je bila zmerom izredno spodobno oblečena, imela na glavi nekako čepico, na sebi pa staro razdrapano sivo suknjo, napol impregnirano, napol iz kavčuka, ki jo je nekdaj nosila, kadar se je vozila v čolnu na lov na morske ptice...

Tako našemljena je stala na stolu in se ogledovala od spredaj in od zadaj v zrcalu, kakor da bi se hotela uveriti, se li sme v tej robi še pokazati na cesto.

Kakor hitro je odšla Rolanda, je teta v vsej naglici odprla staro omaro, v kateri so visele nerabne obleke, in jih je morala že nekaj pomeriti; kajti na vseh stoli in na vseh mizah so ležale v največjem neredu najrazličnejše toalete... perilo... svečana oblačila, pletene jopice, mojstrska dela znamenite banzeauske pletilje, gospe Grollierjeve... kopalne obleke... narodne noše... ribiške obleke...

Teta je izrabila Rolandino odsotnost in izvlekla iz omare vse to... vse to poskušala. Prišla je baš do nepremišljenih površnikov, ko je Rolanda tako nezahvaljeno vstopila.

Presenečenje je bilo tolikšno, da je Rolanda prosila oproščenja.

»Oprostite, oh tetka!... Motim vas...«

In pobeignila je v ozko ulico »Stare Rakovice«, kjer je prišla do ogelne hiše gospe Hervonet, jo je gospa Martin-Durand poklicala:

»Kam pa tako hitite, gospodična Rolanda?«

Resnično, tekla je vsa prepadena, ker je bila presenetila svojo teto... ne da bi bila seveda vzela knjigo, po katero je šla. Najbolj pa se je bala, kaj bo, ko se vrne domov h kosilu.

Kajti vrniti se je vendar morala!

Ubožica je zavračevala svoj povratek, kolikor je bilo mogoče, toda vedela je, da je vselej točna Filomela pripravljala pečeno piško, ki bo točno opoldne na mizi. Kazalec ure na stolpu se je neizprosno bližal usodni uri.

»O Bog, milosten mi bodi!«

Zares ji je bil milosten.

Rolanda je naletela svojo teto mirno, zelo zbrano, kajti čim je prisledla k mizi, je pomagala svojim nečakinji:

»Čemu pa si pobeignila? Pregledovala sem svojo garderobo in sem ugotovila, da so obleke kakor mnogi ljudje: kadar jih resnično potrebujete, jih ne najdeš nikjer...«

»Tetka, ali zares potrebujete nove obleke? Kaj jih sedaj nosite, so vendar še vse dobre in lepe! Zlasti mi ugajate v tisti pleteni, ki vam jo je naredila gospa Grollier.«

Teta Cecilija je našobila usta:

»Ne rečem... za tukaj... toda recimo... nič več ti ne bom prikivala... recimo, da te hočem iznenaditi...«

»Ljudska knjižnica iz založništva Jofostovanske knjižarne v Uniblanu: 25. zvezek: Hagard, H. CSARJA BURKARD 32 Din. 26. zvezek: Lorenzini, STORZEX IN NJEGOVO BURKASTO ZIVLJENJE 14 Din. 27. zvezek: Hagard, OTROCI SOLNCA 24 Din. 28. zvezek: Hagard, KLEOPATRA 28 Din. 29. zvezek: Hagard, IZPOD GOLICE 30 Din. 30. zvezek: Hagard, NA POLJU SLAVE 28 Din. 31. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 32. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 33. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 34. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 35. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 36. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 37. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 38. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 39. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 40. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 41. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 42. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 43. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 44. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 45. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 46. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 47. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 48. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 49. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 50. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 51. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 52. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 53. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 54. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 55. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 56. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 57. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 58. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 59. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 60. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 61. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 62. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 63. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 64. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 65. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 66. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 67. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 68. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 69. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 70. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 71. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 72. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 73. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 74. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 75. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 76. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 77. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 78. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 79. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 80. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 81. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 82. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 83. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 84. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 85. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 86. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 87. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 88. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 89. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 90. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 91. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 92. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 93. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 94. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 95. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 96. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 97. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 98. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 99. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 100. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 101. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 102. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 103. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 104. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 105. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 106. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 107. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 108. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 109. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 110. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 111. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 112. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 113. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 114. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 115. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 116. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 117. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 118. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 119. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 120. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 121. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 122. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 123. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 124. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 125. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 126. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 127. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 128. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 129. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 130. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 131. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 132. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 133. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 134. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 135. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 136. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 137. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 138. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 139. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 140. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 141. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 142. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 143. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 144. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 145. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 146. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 147. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 148. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 149. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 150. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 151. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 152. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 153. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 154. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 155. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 156. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 157. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 158. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 159. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 160. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 161. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 162. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 163. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 164. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 165. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 166. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 167. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 168. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 169. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 170. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 171. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 172. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 173. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 174. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 175. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 176. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 177. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 178. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 179. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 180. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 181. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 182. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 183. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 184. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 185. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 186. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 187. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 188. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 189. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 190. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 191. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 192. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 193. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 194. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 195. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 196. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 197. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 198. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 199. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 200. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 201. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 202. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 203. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 204. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 205. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 206. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 207. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 208. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 209. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 210. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 211. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 212. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 213. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 214. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 215. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 216. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 217. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 218. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 219. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 220. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 221. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 222. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 223. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 224. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 225. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 226. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 227. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 228. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 229. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 230. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 231. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 232. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 233. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 234. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 235. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 236. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 237. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 238. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 239. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 240. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 241. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 242. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 243. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 244. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 245. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 246. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 247. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 248. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 249. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 250. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 251. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 252. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 253. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 254. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 255. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 256. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 257. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 258. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 259. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 260. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 261. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 262. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 263. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 264. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 265. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 266. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 267. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 268. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 269. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 270. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 271. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 272. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 273. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 274. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 275. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 276. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 277. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 278. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 279. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 280. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 281. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 282. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 283. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 284. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 285. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 286. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 287. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 288. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 289. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 290. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 291. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 292. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 293. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 294. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 295. zvezek: Hagard, Sienkiewicz 30 Din. 296. zvezek: Hag

Ivan Pregelj: Zgodba zdravnika Muznika (I. in II. del) - Tolminske matere sveta noč

(Izbrani spisi, 4. zvezek. — Založila Jugoslovanska knjigarna.)

Leta 1923 je izšla v Gorici v izdaji »Goriške Matice« zgodovinska povest »Zgodbe zdravnika Muznika«. Dasi je pozneje prevzela naklado te knjizice Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, je vendar naše ljudstvo ne pozna tako, kakor n. pr. »Petra Pavla Glavarja«. V mnogih pogledih je Anton Muznik podoben Odiseju iz Komende, dasi je tolminski ranar manj romantiškega in več trpkega v primeri s poznejšim laniškim gospodom izkustil, to se pravi, v kolikor je bridkosti, ki mu jih je življenje natorilo, bolj do svojega srca pustil nego duhovni in umni čebelar Peter Pavel. Oba pa sta iz revnega dosegla dvojno bogastvo in dvojno odliko: posvetno čast in duhovno zrelost. Oba sta se odrekli užitkom človeške prirode in sta se grela ob uživanju drugih. Čeprav je bila ukazana vsakemu drugačna pot, je imelo njuno življenje isti pravec; čeprav je bila vsakega druga zemlja ljuba in drugi kraj pri srcu, ju je prevečala ena in ista ljubezen. Skratka: Peter Pavel in Anton Muznik sta iz enega lesa. Le to: da je Pregelj, ki je oba moža v slovensko slovstvo spravil, Anton Muznik in njegov tolminski rodni kraj vse bolj domač in je Muznik Pregelj nekako oja družina ter mu v domačem duhu živi. (Tudi je Peter Pavel prav tam, kjer mu je dal Pregelj nekaj tolminskega, najbolj prikupen.)

V 4. zvezku izbranih spisov je Pregelj na novo objavil Muznikovih zgodb prv del. Bitvenih sprememb ne najde, pač pa je Pregelj stavek za stavkom brižno izpilil, obrusil in skrbno osušil, da preseneča kar po novih oblikah in podobah.

Povsem nov spis je zgodba zdravnika Muznika drugi del, ki je dopolnilo nekaterih prvih delov.

Nemški prevod Cankarja

Pregelj smo sledeče pismo, ki ga, razume se, radevolje objavljamo:

Hartenstein pri Slovenjgradcu, 14. dec.

Z ozirom na oceno mojega nemškega prevoda Cankarjeve »Hise Marije Pomočnice«, ki ste jo objavili v svojem listu in v kateri ste gajali, da je Cankarjev tekst v prevodu skrajšan, Vas prosim, da blagovolite objaviti naslednje moje pojasnilo:

Moje spoštovanje do Cankarjevega pesniškega genija, ki mu jo svojih skromnih močeh utram pot do nemškega občinstva, mi brani, da bi kakorkoli njegove spise krajšala ali spreminjala. Kar je v mojih doslej izišlih nemških prevodih sprememb in krajšav, so se izvršile brez mojega sodelovanja in ne po moji volji.

Z izrazom odličnega spoštovanja.

G. Jirku.

Mladost, štev. 12 prinaša med drugim za naše široke ljudske sloje zelo koristna navodila glede hrane, obleke in stanovanja kot dopolnilen komentar k dr. Učeničnikovi Socialni ekonomiji. Idejno in osebnostno vzgojno važen in lep je eseji: Tvoj in moj obraz. Končan je I. del povesti Fantiči.

Srpske zadužbine: Dalmatinski manastiri. Boško Strika, ki je izdal knjigo »Karadjordjeva Topola« in »Fruskojorski manastiri«, izda v kratkem knjigo o srbskih samostanih v Dalmaciji. To so: Krka, Krna, Savina, Banja, Podlaska, Poimaine, Praskvica, Duljevo, Reževic in Gradište.

ga dela v obliki Muznikovih zapiskov ter namene drugih doživljanj goriškega deželnega zdravnika. Razdeljen je ta del v uvod, štiri vigilijske in epilog.

Uvod je sam zase prekrasen slavošpev slovenski govornici in maternemu jeziku sloh. Tako lepo nam o našem jeziku menda še nobeden naših pisateljev ni napisal kakor Anton Muznik, to se pravi, Ivan Pregelj. Uvod stoji sam zase, a tudi vsako posamezno nočno straženje tako: prvo je popis ljubezenske sanje in najbridkejša življenjske rane Antona Muznika, ki ji je ime Leopoldina Harrscheva; drugo je straženje ob porodu mlade snage Vite Fiore; tretje je Jobova zgodba nesrečnega višjega zdravnika Alojzija Delgrazija; poslednje pa norčavi zaključek tolminskega veselja. V opombi de Pregelj sam, da »baročne makaronščine latinskih izrazov v drugem delu ni tolmačil, a je, mislim, z označbo teh izrazov, da so baročni, sam najbolje označil značaj vsega spisa: to je baročna, v nešteti letih in nešteti vpadih izpeljana kronika, ki na zunaj ne kaže nobenega velikega navskrivanja, nobene napetosti in — prav za prav — malo pripovedniško pomembnega; navznoter je pa tolmač do najvišje priprošine dozorelega moža, ki nam postaja od strani do strani bolj ljub in ljubezni vreden.

S trpko in žalostno pesmijo svete noči tolminske matere zaključuje Pregelj 4. zvezek svojih izbranih spisov. Bodi s tem v naglici po prvem čitanju pravkar izišlega zvezka napisanem izrečenju še toplotno priporočilo vsem ljubiteljem dobre knjiške, ob enem pa tudi založbi pohvala za lepo izdajo.

Knjiga pa ni samo opis teh starodavnih pravoslavni samostanov s fotografskimi posnetki nego i del kulturne zgodovine Dalmacije s posebnim ozir na srbski element. Izvemo n. pr., da je za časa Petra Velikega v Perastu bila slavna pomorska šola (akademija bi danes rekli), ki jo je vodil Marko Martinović in so jo posečali ruski boljarski in knežji sinovi, da se izuče v mornarstvu. Knjiga bo imela okoli 240 strani in nad 100 slik; cena 50 Din za prednaročnike. (Naslov: Boško Strika, starešina pošte Zagreb 1.)

Ermanno Amicucci: Le contrat de travail des Journalistes. Edition du »Dritto del Lavoro«. Rome 1929. — Tajnik italijanskega narodnega fistijskega sindikata žurnalistov je v pričujoči knjižici v francoskem jeziku izdal besedilo delovne pogodbe med časnikarji in izdajatelji, oz. posestniki listov v Italiji. Ta pogodba daje v zvezi s tiskovnim zakonom italijanskim žurnalistom take delovne pogoje, plače, zavarovanost za starost, sigurnost in pravno zaščito kakor je ne uživajo časnikarji v nobeni drugi državi na svetu. Žurnalisti so vsi kategorizirani, šarže so sledeče: direktor, sodirektor, vicedirektor, šef-urednik, urednik, kroniker, korespondent, korespondent-pomočnik, stenograf, reporter, sodrnik in risar, vsak s svojimi dolžnostmi in pravicami; med korespondenti imajo oni iz Rima poseben položaj kakor tudi parlamentarni poročevalci in oni uredniki, ki pišejo politične članke in sicer v slučaju politične ali kulturne preusmeritve. Žurnalisti je samo oni, ki mu je to po 18 mesecih edina in plačana profesija; poskušna doba znaša 6 mesecev. Žurnalisti imajo poleg plače kvinkventije, en mesec dopusta in trinajsto plačo. Služba neha po sebi, po želji žurnalista seveda, ali po 35 letih ali pa po doseženem 60. letu starosti.

Obupni klic na pomoč

V naslednjem prinašamo oklic škofa Antona, predsednika sinoda pravoslavne ruske cerkve v tujini, ki biva, kakor znano, v Sremskih Karlovcih. Oklice so dosedaj ponatisnili nekateri švicarski in francoski listi.

»Iz daljnega vzhoda prihajajo vesti, ki nam trgajo dušo. Rdeči polki, ki so prodrli na Kitajsko ozemlje, so se vrgli s krvoločnostjo na ruske begunce, ki so našli na mandžurskem ozemlju kot begunci gostoljubno streho. Cele naselbine ruskih beguncev so uničene. Može pobiti, žene onečastene, celo otroke so pomorili. Nobene milosti ni bilo za uboge in bolne, ne za otroke in ne za starce. Vse rusko prebivalstvo, ki se nahaja na Kitajskem ozemlju, je bilo postreljeno in pomorjeno z brezprimerno krvoločnostjo. Duhovnike so mučili do smrti. Ženske so onečastili, otrokom so rezali noge in roke in jih metali v vodnjake. Tudi starce so streljali. Mnogo je bilo zadavljenih. Drugi zopet so padli pod krogami strojnih pušk, ker so hoteli ubežati.

Kri nam ledeni po žilah, ko čitamo informacije, ki so nam prispelo od docela zaupnih oseb. Vsi pripovedujejo o nezaslišanih grozodejstvih, ki so jih rdeči vršili nad begunskim ruskim prebivalstvom. Škofje in svečenstvo daljnega orienata obupno kličejo na pomoč. Prav tako tudi ruska emigracija in rusko časopisje v tujini. Toda od nikoder ni odgovora. Ves svet nima besede tolažbe, nihče se ne zgane v pomoč.

Ako pomislimo na silne proteste, ki so jih izzvali nemiri v Palestini in ki so spravili pokoncu cele države in pri tem primerjamo hladni molk, s katerim se sprejemajo grozodejstva, izvršena nad našim ljudstvom, potem se nam zdi, da svet želi uničenje ruskega naroda. 12 let je sedaj, odkar so vsiljenci iz Moskve raztrgali rusko dušo in uničili rusko narodno kulturo. Svetišča so porušena. Starodavne cerkve so profanirane. Duhovščina in verniki so preganjani. Ječe so polne nedolžnih žrtv, ki gnijejo na živem telesu in mro od lakote. Najbolj rafinirane muke morajo prestajati. Pred krvoločnostjo preganjancev zbledi vsak, tudi najbolj temen list zgodovine. Vsa sredstva so preganjalcem dobrodošla, samo da povečajo muke in grozo svojih žrtv. Toda narod sveta molče.

Da, molče! Mnogi pa celo iščejo zveze s temi zločinci, dasi bodisi po tisku bodisi po svojih poročevalcih dobro vedo za vse grozovitosti, ki se dogajajo v Rusiji.

Sedaj pa se jaz, starec, obračam do narodov sveta, do vas narodov in do vas, ki vodite države. Do vas, nekdanji zavezniki Rusije, ki se morate za del svojih zmag zahvaliti tudi žrtvam in krvi ruskega naroda. Do vas, bratje po krvi in veri, slovanska ljudstva, za katere je Rusija dala svoje najdražje otroke. Do vas se obračam, dvignite glas in branite narod, ki ga uničujejo! Napravite konec krvoločnosti rdečega režima! Če ne sprejmete mojega glasu v imenu božjem, potem ga sprejmite v imenu človeštva, civilizacije in razorožitve. Preizkusite vašo humanitarnost, vašo kulturo. Vi razpolagate s sredstvi, ki morejo končati to strašno nasilje.

In vi pastirji ljudstva, ki se vsako leto zbirate na konferencah, da razpravljate, kako vporabiti evangelij v življenju narodov in se

Manofin

rabijo vsi kovinarji, soferji, črkeštaveli, ličile, ple-skarji, dimnikarji, monterji i. t. d. Prepričajte se. Dobavljajo in prodajo Glavno zastopstvo Manofina I. SVETEC. Novome-fo. — V Ljubljani: Drogerija GREGORIČ, Prešernova ulica.

trudite, da bi utrdili moralo in mir na svetu, realizirajte delo, ki ste ga pričeli v Sovjetski Rusiji. Opozorjajte vaše vernike na to deželo, kjer se sveti evangelij tepta, kjer je morala razrušena, kjer je vera uničena, in kjer se Bog samo proklinja. Dvignite glas proti tolikim bogoskrunstvom in ne ostanite nemi na krik ruskega naroda. Poslušajte vsaj moj glas in dvignite vaše proteste. Meni starcu brezmočnemu ne ostane žal nobena druga možnost, da pomagam svojemu ljudstvu, kakor da zanj molim in zanj prosim. Stori sem to več ko enkrat. In danes isto znova ponavljam in mojemu klicu se pridružuje prošnja vsega trpečega ruskega naroda.

(Op. Dosedaj je bil v resnici papež edini izmed mednarodnih sil, ki je ponovno že dvignil glas proti boljševiškim preganjalcem.)

Ljubljansko gledališče

Drama:

Začetek ob 20.

Sreda, 18. decembra: VELIKA ABECEDA. Red C. Četrtek, 19. decembra: DON CARLOS. Gostuje gdč. Mileva Milič-Bolter. Red A. Petek, 20. decembra: Zaprt.

Opera:

Začetek ob pol 20.

Sreda, 18. decembra: Zaprt. Četrtek, 19. decembra: MIGNON. Gostuje ga. Anđica Mitrovič. Izven. Petek, 20. decembra: TICAR. Red D.

PTUJSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 18. decembra ob 20: WORMSKI OROZAR. Gostovanje Mariborčanov.

Iz društvenega življenja

Izvenckveni sestanek ima nocoj ob osmih križanska Marijina kongregacija v družbeni pevski sobi.

Slov. kat. akad. starešinstvo v Ljubljani ima nocoj 18. decembra ob pol devetih prijateljski sestanek v Brezalkoholai gostilni, Pratiškanska 2. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sentpetersko prosvolno društvo v Ljubljani ima v četrtek, dne 19. t. m. ob 20 (osmih zvečer) zanimivo in poučno predavanje »Z motornim kolecom iz Ljubljane v Rim, iz Rima v Prago, od tam nazaj v Ljubljano«. Najlepši kraji na tej poti se bodo videli v skioptičnih slikah. K obilni udeležbi vabi odbor.

Podoficirski plesni venček, kateri se vrši 4. januarja na Taboru, bode pod sigurnim in gotovo najstrokovnejšim vodstvom plesnega mojstra g. Jenka, kateri bode izvedel vse najmoderneje plesne sedanje časa. Vstopnice v predprodaji po 10, pri večerni blagajni po 15 Din. Cenjeno občinstvo se naproša, da pridno sega po istih že v predprodaji in se s tem izogne nepotrebnemu navalu pri večerni blagajni.

Vsaj dinar za Slovensko Stražo

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 150 Din ali vsaka beseda 50 par Najmanjši oglaš. 5 in. Oglasi na deset vrstic se računajo višje. Za odgovor zramo. Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

Službo organista
obč. tajnika in kapelnika za vse vrste godbe bi takoj nastopil. Neozhejen, 43 let. - Ponudbe upravi Slovenca pod št. 14.291.

Kovaški mojster

izprašan - srbohrvatske narodnosti, katoličan, 25 let star, čvrstega zdravia in pošten. značaja, imajoč mojstrsko pravo, želi dobiti primerne službe pri kakem večjem kovaškem podjetju v mestu ali v večjem kraju na deželi. - Ponudbe z navedbo pogojev na naslov: Glasnović Mato, Janjevo - Koso-vo, Južna Srbija.

Službo dobe

Krojaškega vajenca
sprejemem; oskrba v hiši. Franc Peternel, krojaštvo. Trebelno pri Mokronogu, Dolenjsko.

Strojvodja

za žago s sedmimi polno-jarmeniki, v Sloveniji — se išče za takojšnji nastop. - Oferte z oznako zahtev pod A Šutej, Zagreb III., poštni pret. 10.

Sedlar in hlapec

oba pridna in poštena, dobita stalno službo pri Ivan Savniku v Kranju.

Učenka

se sprejme v trgovino z mešanim blagom na Gorenjskem. Starost nad 15 let, pridna in poštena. Vsa oskrba v hiši. Ponudbe pod »Učenka« št. 14.276 upravi Slovenca.

Prodajalko

prvovrstno moč za trgovino meš. blaga, posebno izvežbana v manufaktur in železnini, iščem. - Ponudbe pod »Prodajalka« št. 14.269 upravi »Slov.«

Pouk

Solerska šola
L. obl. konc. Camernik. Ljubljana Dunajska c. 36 (Jugoavto). — Tel. 2236 Pouk in praktične vožnje

Vnajem

17 letni fant
išče primerno stanovanje s hrano v sredini mesta. Naslov se izve v upravi Slovenca pod št. 14.232.

Gostilno

na prometnem kraju oddam z inventarjem za več let v najem. Prednost samski ali brez otrok in zmožni kavcije. - Naslov v upravi pod št. 14.026.

Radio

Radione
4 cevni, z boljšim telefon-ken zvočnikom in vsemi pritliklinami napredaj za 4000 Din. Primeren tudi za dvorane in gostilne. - Ponudbe sprejema uprava »Slov.« pod št. 14.230.

Dijaki

Dva dijaka
sprejemam na stanovanje z zauitrom. - Naslov pove uprava »Slov.« št. 14.236.

Posredstva

Trbovlje
Edina se razpoložlj. stav-bena par cela ob glavni cesti v Trbovljah je ceno naprodaj. - Poizve se pri občini. gradben. referentu.

Pekarija s hišo

in z vsem inventarjem - dobro doča - v sredi industrijskega trga, naprodaj. - Naslov v upravi Slovenca pod št. 14.035.

Kupimo

Bukova drva
kupiye družba »Kurivo« Ljubljana, Dunajska c. 33

20 % kronske bone

kupi Pučka štediona i založni zavod d. d. Osijek. Desetična ul. 27.

Mahavino

hrasta in šiv ter bučne mečke. kupujemo. - Ponudbe z vzorci na G. Hoffmann in Co. - Zagreb, Berislavičeva 3.

Prodamo

Okrog 200 klišejev
za razpošiljalnico čevljev, galanterije itd. - poceni proda Jančigaj, Tavčar-jeva ulica 1.

Pisalni stroj »Berni«

nov, 1500 Din, pletilni stroj »Ideal« z mizico in malo rabljen, 2500 Din - proda Jančigaj, Tavčar-jeva ulica 1.

Ilirija premoq

Ilirija koks

Ilirija drva

Ilirija koks
Dunajska 46 - Tel. 25-20

Ilirija drva

Ilirija drva
oghe

Pisarniško opravo

dobro ohranjeno, proda Jančigaj, Tavčarjeva 1.

Pubasto perje

kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. - Potem čisto belo goste kg po 130 Din in čist bel pub kg po 300 Din - L. Brozović Zagreb Ilica 92

Vino Opolo

zajamčeno pristno, do konca decembra čez ulico po 10 Din v hotelu »Bellevue«. Ne zamudite ugodnosti!

Več gramofonov

prvovrstnih, prodam po iako nizki ceni. Naslov v upravi »Slov.« št. 14.248.

Poročne prstane

nudi najcene Ivan Pakiž, Ljubljana, Pred škofijo 15

Prodaja premoqa

in drv Dostava na dom Frar Jezerteč. Vodmat Moste.

Pisalni stroj

znamke Underwood, se cenje proda. H. Franke, Ljubljana, Gradišče 8-b, III. nad.

Pletilni stroj št. 8

z aparatom, prodam za 6700 Din. - Naslov pove uprava »Slov.« št. 14.268.

Strojno pletilstvo

je edino ugodna prilika za takojšnje doseg do-brega zaslužka in lastnega podjetja brez posebnih stroškov in zamude časa. Učne tečaje se nastopi lahko vsak dan. Najboljši pletilni stroji »Walter« vedno v veliki izbiri na zalogi. - F. KOS, Ljubljana, Židovska ulica 5

Šivalni stroj

z okroglim čolničkom, šiva naprej in nazaj, skoraj nov, se zelo ugodno proda. M. Matelič, Gradišče 8-b/III.

Naznanja se

da so prispela nova dal-matinska vina ki se tijo v gostilni pri »Tratniku«. Sv. Petra c. 25 in Kette-Murnova cesta 26 Istotam domača in dal-matinska kuhinja in vsak dan sveže morske ribe.

Denar in čas

si prihraniti s slamorez-nico, ki jo kupiš v naj-večji zalogi poljedelskih strojev: Franc Stupica v Ljubljani, Gosposvetska 1.

Za Božič

Velika izbira: bombonov čokolade keksov obeskov daril J. Vitek, Ljubljana Sv. Petra cesta 1

Dr. G. PICCOLI

lekarnar v Ljubljani, priporoča pri zaprtju in drugih težkočah želodca svojo preizkušeno želodčno tinkturo

Moko

dobro, svežo in suho, do-bite najceneje v F. Ju-van-a valičnem mlinu. Sr Gameline, p. št. Vid nad Ljubljano. — Zahtevajte cenik!

Najboljše peči

na žagovino, zajamčeno brezhibna funkcija, razpošilja na poskušajo po zelo nizkani ceni od 290 Din naprej. Torej nobene-ga rizika! — Ako ne ugaša, plačam tovarnino tja in nazaj sam. Jakelj Slovenjgradec.

Pozor!

Priporoča se fotografski atelje Kunc Franc, Ljubljana, Wolfova ulica 6. — Izdelujejo se slike za legitimacije ceno in najhitreje, kakor vsa druga v stroko spadajoča dela. — Zahtevajte cenik nagrob-nih in povečanih slik.

Pozor!

Volno in bombaž kupita naencie pri trdku Karl Prelog, Ljubljana, Stari trg št. 12 in Židovska ulica št. 4.

Stedilniški grelci

se izobno obnesejo. Ce-na 50 Din — izdeluje Fr. Kosmač — Jeranova ulica 5, Ljubljana.

Oves in koruzo

kupite najceneje pri trdku A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24. vel. — Na žita in moke

Ne zamudite prilike

preskrbeti si poceni lepa in solidna božična darila v srebru in zlatu pri zlatarju A. Stumpla, Maribor, Korška cesta 8. — Tamkaj se kupuje tudi staro zlato in srebrne krone po najvišjih cenah ozir. sprejema v zameno

Sivalne stroje

in gramofone popravlja najbolje in najceneje Mehanična delavnica JU-STIN GUSTINČIČ, Maribor, Tatenbachova 14. — Zadoštuje dopisnica, da pridem na dom po stroje in gramofone.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in znancem žalostno vest, da je naša nadvse ljubljena soproga, mati, stara mati in sestra, gospa

MARIJA BATELINO

posestnica

v torek dne 17. t. m. ob tri četrt na štiri popoldne, previdena s sveto-tajstvi za umirajočo, mirno zaspala v Gospodu. — Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek popoldne ob 2 iz hiše žalosti, Tržaška cesta (cesta XI), na pokopališče na Viču. — Svete maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji župni cerkvi sv. Antona.

Vič-Glince, dne 17. decembra 1929.

Angelo Battelino, soprog. Peter, Angelo, Anton, Karmi, Ida, otroci. Jožica Battelino, sinaha. Mitja in Bosko, vnuka; in vsi ostali sorodniki.

Za Božič

priporočam mojo bogato zalogo obeskov za ožrta drve. Prvo rste sladice poprtinake (Lebkuchen) kakor tudi m d in la voš ene svečice za božično drev la tnega izdelka ter voščilo za pode

FRANC GERT
MARIBOR - Gosposka 13

Na Jesenicah

pisarne
car. posred.

A. STEKAR

Jesenice
Telefon št. 3

na Gorenjskem

opravlja vse carinsko-spedijske uvozne, izvozne transitarne in transportne posle lastna

Carinsko-spedijsk. & transportna poslovalnica

SLOVENIA-TRANSPORT

Ljubljana, Miklošičeva cesta 36
Telefon 2718

3 radio-aparate

3 in 5 cevne prodam za Božič

za reklamno ceno

Ivan Bogataj

Ljubljana - Kongresni trg 19
p leg Nanske cirkve

Najlepši božični dar

za šolsko mladino je otroška pisalna miza.

Nudite otrokom veselja do učenja. Ohranite jih zdrave in telesno nego.

NOVA OTROŠKA PISALNA MIZICA

ki se uravnava za vse starosti otrok od 4. do 18. leta usreza vsem pravilom o pravilnem držanju telesa pri učenju ter je obenem praktična shranila za vse šolske potrebščine.

Mizice izdeluje trdka

I. REPŠE

Izbornica pohišiva, Ljubljana
Dvorni trg 1.

Perfektni-na saldakontist-ica

zmožen-na slovenske, srbo-hrvatske ter nemške kore-pendence, se i-če za večje industrijsko pod etje. Ponu-ibe na oglasni oddelek "Slovenca" pod šte. 14040.

Tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov

JAKOB PERHAVEC

GOSPOSKA ULICA 9 :: MARIBOR :: GOSPOSKA ULICA 9

Pristna slivovka, droženka, brinjevec, konjak, rum, vse vrste likerjev, sadnih sokov, špirit, vinski kis, esencen kis, čaj v zavitkih in odprt. — Na drobno in na debelo.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri

A. & M. Zorman

Stari trg 32, Ljubljana

Mi slikamo vse!

Slike poobličja (Porträt bilder) razglednice slike takoj izgotovljene industrijske in športne slike Novo vpehan fotoatelj namoderni aparati Fotomeyer Maribor Gosposka 39

Božična darila!

Moško sukno za obleke in zimske suknje: volneno, barzun, pliš za obleke in plašče, Crepp de chine v raznih barvah za obleke, platno, celir, oblačilni in perilni barht, meške srajce, samoveznice, ovrtnike, dežnike, rokavice nogavice, žepne rute, pletenine, snežke, copate i. t. d. — Znižane cene!

Za obilen obisk se priporoča

ALOJZ DROFENIK

GLAVNI TRG 9 :: CELJE :: GLAVNI TRG 9

Zajamčeno samo prvovrstno blago! Oglejte si pred nakupom cene!

Motorne lokomotive

za pogon s si-rovim oljem

DIESEL-MOTORNE-LOKOMOTIVE

za lahne proge. Posebno ceneni pogon. Popolnoma zanesljive in trpežne skozi dolgo vrsto let pri največjem obteženju počenši od 7.5 KS, Teža v pogonu 2.3 to. za tir 500 mm in več

ORENSTEIN I KOPPEL D. D.
ZAGREB, FRANKO JANSKA 2/II. - TELEFON BROJ 50-64

En gros! OGLEJTE SI ZA BOŽIČ! En detail!

Igralne vozičke, 8-tyro kolese, otroške vozičke kol-sna dela, pnevmatike prejemna vsakovrstna popravila no-niklanje

Oton Zemelro
LJUBLJANA
Marijin trg 5

Ceniki: izračun ali Plačnine: ojaš-vel

Bányai preproge

Garantir. trajne barve, čista volna, najcenejše vzorane preproge domač izdelek

se dobiva v vseh boljših trgovinah s preprogami.

Siemens-ov fonofor

Z MIKROFON POJAČALOM

Slušalo z ročajalom, ki se da re-ni-rati s čistim glasom, brez stran-ke ga šuma in neopazljivo pri rabi

Brezplačno predvajanje naše po Srečalstva dunajske tovar-ne v dneh od 18. - 20. dec-mbra od 9. 12 in od 3. - 6. ure

Jugoslovansko Siemens
d. d. - oddelek za slabi ton

LJUBLJANA - Palata Kredite banke Dunajska cesta št. 1 a

ADOLFINA in MATILDA BAUER naznanjata, da je njihova srčnoljubljena mati, gospa

Terezija Bauer pl. Scheuchenstuel

v ponedeljek, dne 16. t. m. po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 18. decembra 1929 ob 3 popoldne iz hiše žalosti, Poljanska cesta št. 6, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 17. decembra 1929.

Brez posebnih oznanil.

Mestni pogrebni zavod.

V bolesi naznanjamo, da je naša zlata, dobra mama, gospa

Ana Kuntih

vdova šolskega upravitelja

dne 17. t. m. mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb ljubljene mame bo v četrtek, dne 19. decembra 1929 ob 2 popoldne od doma žalosti, Idrijska ulica 5 (Stan in dom), na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 17. decembra 1929.

Julija, Josipina, Matilda, učiteljice, hčerke.

France Podgornik, šolski upravitelj, zet.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Znižane cene za Božič!

Oglejte si igračne in otroške vozičke, tri-cikije bolenderje male automobile

šivalne stroje, najnovejša dvokolesa pnevmatiko i. t. d. Velika izbira. Prodaja na OUTORE **TRIBUNA** F. B. I. tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana Karlovska cesta št. 4.

Prva celotna izdaja!

Doktorja Franceta Prešerna

zbrano delo

Cena Din 40—, eleg vezana Din 55—

Jugoslovanska knjigarna v Ljublj. nl.

FANI DR. BRESKVARJEVA naznanja, v svojem in v imenu sorodnikov, da je njen iskreno ljubljani soprog, brat, stric, zet in svak, gospod

DR. VIKTOR BRESKVAR

zdravnik

dne 17. t. m. po daljšem bolehanju, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 19. decembra 1929 ob 4 popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 17. decembra 1929.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.